

METODOLOGIA

Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
de evaluare externă a instituțiilor de învățământ superior,
programelor/domeniilor de studii universitare

Cuprins

I. Introducere.....	3
II. Proceduri și instrumente de evaluare.....	4
II.1. Cadrul general.....	4
II.2. Domeniile asigurării calității	7
II.3. Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea.....	8
II.3.1 Autorizarea de funcționare provizorie.....	8
II.3.2. Acreditarea.....	9
II.4. Evaluarea periodică	9
II.5. Domenii, criterii și indicatori de performanță	10
II.6 Precizări referitoare la principalii termeni folosiți pentru aplicarea prezentei Metodologii	13
II. 7. Valori de referință evolutive ale indicatorilor de performanță pentru organizațiile furnizoare de educație	15
II.7.1. Principii pentru stabilirea valorilor de referință evolutive	15
II.7.2 Instrumente de colectare a datelor	15
II.7.3 Standarde - valori de referință minimale cu caracter de cerințe obligatorii - pentru procesele de autorizare/acreditare a programelor de studii de licență și la nivel instituțional.....	16
II. 8. Activități și etape generale ale procesului de evaluare.....	22
II. 9. Standarde minimale și etape metodologice privind autorizarea furnizorilor de educație și acreditarea instituțiilor de învățământ superior	25
II. 10. Standarde minimale și etape metodologice privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea programelor de studii universitare de licență	28
III. Metodologia pentru evaluarea externă în vederea autorizării provizorii și acreditării domeniilor universitare de master	31
IV. Evaluarea periodică - a instituțiilor, domeniilor și programelor de studii în învățământul superior.....	38

I. Introducere

Metodologia privind asigurarea calității, denumită în continuare **Metodologia**, se bazează pe prevederile Legii 87/2006, cu modificările ulterioare, și ale Legii Educației Naționale nr. 1/2011. **Metodologia** este document de referință în asigurarea calității în învățământul superior și înlocuiește prevederile „Metodologiei de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior” aprobată prin HG nr. 1418/2006 și completată prin HG 1512/2008.

Metodologia utilizează terminologia și conceptele stabilite prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației**, aprobată prin Legea nr.87/2006 cu modificările și completările ulterioare, precum și pe cele introduse de Legea Educației Naționale nr.1/2011. Pe această bază, ARACIS dezvoltă în continuare principiile și abordările asigurării calității academice, în conformitate cu prevederile legale, pentru a le consolida caracterul aplicativ și pentru a servi mai bine beneficiarii în funcție de activitățile derulate în universități și de cerințele concrete ale acestora. Pentru aceasta, ARACIS cooperează strâns cu toate universitățile interesate, cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, precum și cu reprezentanții studenților, ai sindicatelor, ai asociațiilor profesionale și ai societăților comerciale. Transparența informațiilor și deciziilor va fi asigurată astfel încât publicul să poată urmări modul de dezvoltare a sistemului de asigurare a calității în învățământul superior din România, ca parte a Spațiului European al Învățământului Superior (SEIS).

Metodologia furnizează cadrul conceptual principal, precum și principalele tipuri și strategii de autorizare/acreditare, respectiv de asigurare și evaluare externă a calității. *Aspectele operaționale și instrumentale vor fi ulterior detaliate în "Ghidul activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior", ce va fi elaborat de către ARACIS în consultare cu universitățile și aprobat de Consiliul ARACIS. Lista părților Ghidului ce vor fi întocmite și aprobate de Consiliul ARACIS este prezentată în Anexă, ca parte integrantă a prezentei Metodologii.* În funcție de evoluția cerințelor privind asigurarea calității în învățământul superior, Consiliul ARACIS poate completa ghidul specific cu părți noi. Întrucât ARACIS este un organism abilitat prin lege în conformitate cu **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației**, aprobată prin Legea nr.87/2006 cu modificările și completările ulterioare, iar avizele pe care le propune Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sunt bazate pe evaluări care materializează expertiza în domeniu, *Ghidul* și anexele sale aprobate de Consiliul ARACIS sunt recunoscute ca norme și reglementări specifice de referință în domeniul asigurării calității în învățământul superior. Metodologia și *Ghidul* asigură concordanța cu Standardele și Liniile Directoare Europene privind Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ESG).

Metodologia oferă ARACIS baza operațională a activităților specifice pentru:

(1) autorizarea/acreditarea instituțiilor de învățământ superior și a programelor de studii:

- (a) autorizarea funcționării provizorii a noilor programe de studii universitare de licență, inițiate și propuse de instituțiile de învățământ superior acreditate;
- (b) autorizarea de funcționare provizorie a furnizorilor de învățământ superior care inițiază programe de studii universitare de licență;
- (c) acreditarea instituțiilor de învățământ superior;
- (d) acreditarea programelor de studii de licență;
- (e) autorizarea/acreditarea domeniilor și programelor de studii universitare de master;
- (f) acreditarea domeniilor/școlilor de studii universitare de doctorat;

(g) evaluarea unor programe de studii acreditate, după criteriile specifice, pentru acordarea unor calificative la nivel European sau internațional, pentru care ARACIS a fost abilitat pe baza unor evaluări internaționale externe;

(h) evaluarea calității unor programe de studii postuniversitare, în vederea acreditării specifice.

Pentru auditarea evaluării externe a calității, Consiliul ARACIS înființează Comisia consultativă și de auditare care funcționează în baza unui regulament propriu aprobat de Consiliul ARACIS.

(2) Evaluarea periodică instituțională, de domeniu și de program.

Metodologia se adresează:

- a) tuturor organizațiilor furnizoare de educație care operează pe teritoriul României, precum și organizațiilor românești furnizoare de educație care operează pe teritoriul altor state, cu respectarea prevederilor legale naționale, structurilor de conducere ale acestora, membrilor comunităților universitare;
- b) comisiilor și altor structuri care sunt responsabile direct de managementul calității în universități sau de evaluarea internă și externă a calității;
- c) beneficiarilor direcți și indirecti ai învățământului superior, educației și formării profesionale, în sensul definițiilor 5 și 6 din Lista definițiilor termenilor și a expresiilor utilizate în cuprinsul Legii Educației Naționale nr. 1/2011.

Metodologia își propune să sprijine instituțiile de învățământ superior, cu precădere în următoarele privințe:

1. Asumarea unei responsabilități instituționale prin misiunea pe care fiecare instituție și-o propune în propria Cartă Universitară.
2. Creșterea calității proiectării programelor de studii, a metodelor de învățare și a rezultatelor procesului de predare/învățare.
3. Promovarea la nivel instituțional a cercetării științifice competitive, de calitate ale cărei rezultate să poată fi valorificate și cunoscute la nivel regional, național, european sau internațional.
4. Promovarea prin strategii instituționale proprii a unui învățământ echitabil și accesibil.
5. Stimularea universităților să se integreze activ în comunitate, în mediul economic, social și cultural.

II. Proceduri și instrumente de evaluare

II.1. Cadrul general

Obiectivul central a activităților ARACIS este asigurarea și îmbunătățirea calității în învățământul superior, la nivel instituțional și de sistem, prin cooperarea cu instituțiile de învățământ superior în vederea dezvoltării nivelului calitativ al acestora.

Prin atingerea acestui obiectiv se realizează:

- a. creșterea transparenței instituționale și a sistemului de învățământ superior referitoare la calitatea ofertei educaționale;

- b. protecția beneficiarilor învățământului superior împotriva continuării activității sau inițierii unor forme de furnizare a educației care nu respectă standardele de calitate.

În conformitate cu legislația în vigoare, pentru îndeplinirea acestui obiectiv ARACIS utilizează două proceduri specifice: **autorizarea/acreditarea**, respectiv **evaluarea** periodică a calității. Procedurile ARACIS sunt adaptate pentru evaluarea următoarelor tipuri de **entități**:

1. instituții de învățământ superior acreditate sau furnizori noi de învățământ superior, în proces de acreditare;
2. programe de studii universitare de licență;
3. domenii de studii universitare de master și programele acestora;
4. domenii de studii universitare de doctorat și școli doctorale;
5. programe de învățământ postuniversitar;
6. alte tipuri de programe de studii sau furnizori de educație la nivel universitar din România sau din alte țări, inclusiv cele care se organizează în Spațiul European al Învățământului Superior.

Acreditarea este un proces de asigurare și îmbunătățire a calității academice, desfășurat în două etape. Într-o primă etapă organizația furnizoare de educație este **autorizată** să funcționeze provizoriu ca instituție de învățământ superior, dobândind dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza admiterea la studii pentru anumite programe de studii, care se autorizează, de asemenea, provizoriu prin proceduri și criterii specifice. În a doua etapă, organizația furnizoare de educație este **acreditată** conform prevederilor **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației**, aprobată prin **Legea nr. 87/2006, cu modificările ulterioare** și devine recunoscută prin lege ca instituție parte a sistemului național de învățământ superior care îi conferă dreptul să organizeze, după caz, examene de absolvire, licență, masterat și doctorat și să emită diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute național. Pentru programele de studii universitare de licență, precum și pentru domeniile de master și studiile doctorale se aplică proceduri de acreditare specifice.

Rezultatul fiecărei etape a evaluării în procesul de acreditare, atât la nivelul organizației furnizoare de educație, cât și la cel al programelor sale de studii de licență, de master sau al domeniilor de master, este un calificativ însoțit de o propunere/aviz de tip DA/NU înaintat(ă), conform legislației în vigoare, Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului care reprezintă singura instituție abilitată să emită o decizie legală, respectiv de autorizare provizorie, acreditare/neacreditare sau retragerea autorizării provizorii/acreditării. În vederea autorizării și acreditării se ia ca bază **nivelul minim** de realizare a standardelor și indicatorilor de performanță corespunzători fiecărei etape.

Prin funcția sa de certificare, acreditarea reprezintă atât o formă de protecție a consumatorului de educație cât și un instrument sintetic de informare publică cu privire la starea calității unei instituții de învățământ superior, respectiv program sau domeniu de studii.

Evaluarea periodică a calității este principalul proces prin care organizațiile din învățământul superior beneficiază de asistență în vederea dezvoltării *eficienței, calității și transparenței* pentru îmbunătățirea nivelului la care își desfășoară activitatea. Evaluarea periodică este definită din perspectiva adecvării la misiunea instituțională asumată și în conformitate cu un ansamblu de bune practici în domeniu, al sistemelor interne de asigurare a calității la nivel instituțional, de programe și de domenii. Evaluarea periodică a calității urmărește progresele făcute de instituția de învățământ superior evaluată în funcție de un set de standarde și indicatori asumat de aceasta conform propriilor misiuni și obiective. Totodată, evaluarea periodică are în vedere cel puțin menținerea performanțelor la nivelul minim garantat prin acreditare, conform unui set de standarde de bază comun tuturor instituțiilor de învățământ superior din fiecare categorie, set care se actualizează periodic.

Acreditarea și evaluarea periodică se realizează în condițiile **diferențierii instituționale** prevăzută de Legea Educației Naționale Nr.1/2011. Astfel, diferențierea servește la clasificarea universităților și la ierarhizarea programelor de studii conform prevederilor art. 193.1(b) din

Legea Educației Naționale Nr.1/2011. Diferențierea reprezintă procesul prin care diversitatea instituțională din învățământul superior românesc este stimulată și pusă în valoare în scopul îmbunătățirii calității. Diferențierea presupune definirea și redefinirea periodică, pe baza rezultatelor obținute în urma unor exerciții de măsurare și comparare, a unor grupuri de dimensiuni ale diversității instituționale, precum și a unor tipologii instituționale care să reflecte specificitatea și particularitățile organizațiilor din învățământul superior românesc în raport cu dimensiunile respective. Diversificarea facilitează funcționarea dinamică a sistemului de învățământ superior, selectarea și aplicarea bunelor practici la cazurile relevante, clasificarea organizațiilor în scopul formulării politicilor publice și ierarhizarea programelor de studii în scopul creșterii transparenței informației. Evaluarea pentru autorizare și acreditare instituțională, precum și pentru autorizarea și acreditarea programelor de studiu ține cont în mod diferențiat de ponderea criteriilor și standardelor în cele trei clase definite de Legea Educației Naționale, pe baza elementelor cuprinse în *Ghidului activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior*.

În funcție de procedurile și entitățile evaluate, **situațiile de evaluare** sunt următoarele:

	Autorizare	Acreditare	Evaluare periodică
Instituțional	Autorizare provizorie instituțională	Acreditare instituțională	Evaluare periodică instituțională
Program de licență	Autorizare de program	Acreditare de program	Evaluare periodică de program
Program de master		Acreditare de program	Evaluare periodică de program (selectiv, în cadrul evaluării periodice a domeniului de master)
Domeniu de studii de master	Autorizare de domeniu de master	Acreditare de domeniu de master	Evaluare periodică de domeniu de master
Școli doctorale	Autorizare de școli doctorale	Acreditare de școli doctorale	Evaluare periodică de școli doctorale

Prin acreditare, ARACIS urmărește:

- a. să asigure comunitatea universitară, beneficiarii învățământului superior și publicul în general că entitatea acreditată demonstrează că satisface standardele minime de calitate specifice unei instituții de învățământ superior;
- b. să promoveze angajarea entității acreditate în direcția creșterii continue a calității academice afirmată prin rezultate în învățare și cercetare.

Prin evaluare externă periodică, ARACIS urmărește:

- a. să acorde entităților care alcătuiesc sistemul de învățământ superior asistență în vederea îmbunătățirii calității activităților derulate, încurajând și susținând sistemele interne de asigurare a calității conform obiectivelor de predare și/sau cercetare asumate de acestea;
- b. să promoveze activ principiile **responsabilității și diversității instituționale**, precum și cel al **adecvării la scop** prin încurajarea și susținerea instituțiilor de învățământ superior în a-și proiecta propriile sisteme interne de asigurare a calității, conform obiectivelor de predare și/sau cercetare asumate și a le integra în managementul organizațional;
- c. să susțină și să faciliteze procesul de autoevaluare prin oferirea de recomandări și diseminarea de bune practici la nivelul comunității academice;
- d. să coopereze cu instituțiile de învățământ superior în realizarea, monitorizarea și compararea calității academice;

- e. să consacre instituțional standardele pentru un management și o cultură a calității și să demonstreze prin probe și documente relevante starea acestora.
- f. să constate dacă sunt îndeplinite în continuare cel puțin cerințele care au stat la baza acreditării și să nu accepte funcționarea în continuare a programelor, domeniilor de studii, furnizorilor de educație și instituțiilor care nu îndeplinesc standardele de calitate academică la nivelul minim al indicatorilor de performanță.

II.2. Domeniile asigurării calității

În asigurarea calității educației sunt avute în vedere trei **domenii** fundamentale de organizare și funcționare a unei organizații care dorește să devină sau este deja instituție de învățământ superior, domenii prevăzute în OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității în educație aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006 și în OUG nr. 75/2011.

Criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt astfel formulați încât accentul să nu fie pus numai pe conformarea organizației la un set predeterminat sau predefinit de condiții cantitative și calitative, ci și pe angajarea deliberată, voluntară și proactivă a instituției în realizarea anumitor performanțe demonstrabile prin rezultate efective. În acest sens, rolul ARACIS este preponderent de a lua act de și a evalua *capacitatea instituțională, educațională și managerială* a furnizorului de educație, pentru ca, pe această bază, să poată:

1. valida sau invalida, în mod documentat și public, îndeplinirea standardelor de autorizare și acreditare;
2. oferi organizațiilor din învățământul superior asistență în vederea îmbunătățirii activităților academice;
3. formula și reformula periodic dimensiunile și criteriile relevante de diferențiere a organizațiilor din învățământul superior în vederea clasificării instituționale și a ierarhizării programelor.

Domeniile de asigurare a calității, stabilite de OUG nr. 75/2005 la art. 10, modificată prin OUG nr. 75/2011, sunt următoarele:

A. Capacitatea instituțională, care rezultă din organizarea internă și din infrastructura disponibilă, definită prin următoarele criterii:

- a) structurile instituționale, administrative și manageriale;
- b) baza materială și optimizarea utilizării bazei materiale;
- c) resursele umane și capacitatea instituției de a atrage resurse umane externe instituției și din afara țării, în condițiile legii.

B. Eficacitatea educațională, care constă în mobilizarea de resurse cu scopul de a se obține rezultatele așteptate ale învățării, concretizată prin următoarele criterii:

- a) conținutul programelor de studii;
- b) rezultatele învățării;
- c) angajabilitatea absolvenților;
- d) activitatea financiară a organizației.

C. Managementul calității care se concretizează prin următoarele criterii:

- a) strategii și proceduri pentru asigurarea calității;
- b) proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate;
- c) proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării, inclusiv de către studenți;
- d) proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral: instituția aplică permanent evaluarea colegială și din partea studenților;
- e) accesibilitatea resurselor adecvate învățării;
- f) baza de date referitoare la asigurarea internă a calității actualizată sistematic;
- g) transparența informațiilor de interes public, inclusiv cele privitoare la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite;
- h) funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii;

i) acuratețea raportărilor prevăzute de legislația în vigoare.

Cele trei domenii sunt complementare, iar utilizarea lor este obligatorie în asigurarea și evaluarea calității educației, în conformitate cu prevederile legale. În acest sens, orice furnizor de învățământ superior este invitat să ajungă la stadiul în care dispune de mijloacele pentru a asigura calitatea educației pe baza informațiilor sistematice structurate pe cele trei domenii, ținând cont de profilul său specific, de misiunea și obiectivele pentru care a optat. Conducătorul instituției de învățământ superior, prin Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității din instituție, este direct responsabil de elaborarea și realizarea strategiilor privind calitatea, structurate pe cele trei domenii.

ARACIS poate oferi expertiză cu privire la proiectarea sistemelor interne de asigurare a calității, dar și la necesitatea diseminării de bune practici și constituirii unor comunități de practici la nivel universitar privind modurile de gestiune instituțională a calității.

II.3. Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea

II.3.1 Autorizarea de funcționare provizorie

Autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii, domeniilor sau/și instituțiilor este prima etapă a procedurii de acreditare și reprezintă rezultatul evaluării externe pe baza cererii și raportului de autoevaluare prezentate de solicitant.

Autorizația de funcționare provizorie conferă instituției de învățământ superior sau organizației furnizoare de educație dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea într-un program de studii.

- 1. Autorizația de funcționare provizorie a unui program de studii universitare de licență** se acordă, în urma evaluării externe, pe baza avizului favorabil al ARACIS și al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin Hotărâre a Guvernului, inițiatorul fiind Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în termenul prevăzut de reglementările în vigoare. .
- 2. Autorizarea de funcționare provizorie a unui domeniu de studii universitare de master** este prima etapă a procedurii de acreditare a domeniului și se bazează pe rezultatele evaluării interne și externe a programelor din cadrul domeniului sau direct pe evaluarea domeniului.

Procedura se inițiază după depunerea la ARACIS a raportului de autoevaluare pentru domeniul respectiv. Pe baza evaluării raportului de către Agenție, în avizul privind autorizarea de funcționare provizorie se poate propune ca instituției de învățământ superior sau organizației furnizoare de educație să i se confere sau nu dreptul de a desfășura un anumit număr de programe dacă sunt îndeplinite condițiile minime de calitate. Autorizarea de funcționare provizorie a domeniilor de master, premergătoare acreditării, are în vedere și determinarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în cadrul fiecărui domeniu de master, în corelare cu cea a instituției organizatoare, dacă aceasta utilizează în comun resurse materiale și umane pentru mai multe domenii de master, programe de studii universitare de licență și doctorale.

- 3. Autorizația de funcționare provizorie a unei instituții de învățământ superior** se acordă, prin Hotărâre de Guvern, cu cel puțin 6 luni înainte de începerea unui nou an universitar, dacă organizația furnizoare de educație a inițiat cel puțin trei programe de studii de licență care au fost propuse și avizate favorabil să funcționeze provizoriu de către ARACIS și aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Excepție fac instituțiile de învățământ superior care organizează numai învățământ superior teologic, care pot fi autorizate să funcționeze provizoriu dacă au inițiat cel puțin un program de studii în domeniul teologic, propus și avizat favorabil să funcționeze provizoriu de către agenție și aprobat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.
- 4. Organizațiile furnizoare de educație care oferă numai programe de studii universitare de master și/sau doctorat** pot solicita ARACIS avizul pentru autorizarea de funcționare provizorie cu respectarea prevederilor în vigoare referitoare la asigurarea calității cel puțin într-un domeniu de master/o școală doctorală.

II.3.2. Acreditarea

Acreditarea este acea modalitate de asigurare a calității prin care se certifică respectarea standardelor pentru funcționarea până la următoarea evaluare a organizației furnizoare de educație, a domeniilor sau a programelor sale de studii.

1. **Acreditarea unui program de studii universitare de licență** se propune și se acordă, pe baza rezultatelor procesului de evaluare externă efectuată de către ARACIS ca recunoaștere a calității academice a unei instituții de învățământ superior sau a unei organizații furnizoare de educație care a fost autorizată să funcționeze provizoriu și care îndeplinește cerințele standardelor și indicatorilor de performanță privind calitatea educației. Acreditarea unui program de studii universitare de licență sau a unui domeniu de studii universitare de master se realizează prin Hotărâre de Guvern inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în termenul prevăzut de reglementările în vigoare..
2. **Acreditarea** pentru o universitate a unui domeniu de studii universitare de master se propune și se acordă, pe baza rezultatelor procesului de evaluare externă efectuată de către ARACIS. Acreditarea pentru o universitate a unui domeniu de studii universitare de master se realizează prin Hotărâre de Guvern inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea avizului favorabil al ARACIS.
3. **Acreditarea Școlilor doctorale** se face de către ARACIS, luând în considerare și informațiile din rapoartele CNCS referitoare la calitatea cercetării și din rapoartele CNATDCU referitoare la calitatea resurselor umane. Sistemul de criterii și *Metodologia pentru evaluarea externă în vederea autorizării provizorii, acreditării și pentru evaluarea periodică a școlilor doctorale pe domenii* se stabilesc prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, pe baza propunerilor comune ale ARACIS, CNCS și CNADTCU.
4. **Acreditarea unei instituții de învățământ superior**, indiferent de denumire: universitate, academie de studii, institut, școală sau organizație furnizoare de educație, se face prin Lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în urma evaluării externe a calității educației, pe baza avizului favorabil al ARACIS. Proiectul Legii de acreditare a unei instituții de învățământ superior poate fi inițiat de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului numai dacă instituția are cel puțin trei programe de studii de licență acreditate, cu excepția programelor de studii derulate de instituțiile de învățământ superior care derulează numai programe de studii în domeniul teologic.
5. **Organizațiile furnizoare de educație care oferă numai programe de studii universitare de master și/sau doctorat** pot solicita ARACIS avizul pentru acreditare cu respectarea prevederilor în vigoare referitoare la asigurarea calității cel puțin într-un domeniu de master/școală doctorală.

Instituțiile de învățământ superior acreditate sunt integrate în sistemul de învățământ național și au dreptul de a organiza examenele prin care se finalizează programele de studii universitare de licență, master și/sau doctorat, precum și de a elibera diplome, certificate și alte acte de studii, recunoscute de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, după caz. Dacă evaluarea externă a calității educației se realizează de către o altă agenție de asigurare a calității din străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR), în echipa de evaluatori se vor include cel puțin doi reprezentanți recomandați de o agenție de asigurare a calității din România, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR).

II.4. Evaluarea periodică

Evaluarea periodică a programelor de studii universitare, domeniilor de studii, școlilor doctorale sau instituțiilor de învățământ superior se realizează la intervale de maximum cinci ani și are următoarele obiective generale principale:

- (a) certificarea faptului că programele de studii, domeniile de studii, școlile doctorale sau instituțiile de învățământ superior acreditate îndeplinesc în continuare standardele și indicatorii de performanță specifici la valorile minimale de acreditare;
- (b) urmărirea modului în care programele de studii, domeniile de studii, școlile doctorale sau instituțiile de învățământ superior acreditate se situează în raport cu valorile de referință evolutive ale unor standarde și indicatori de performanță specifici, stabilite la nivel instituțional;
- (c) urmărirea respectării de către instituțiile de învățământ superior acreditate a obligațiilor privind transparența informațiilor oferite comunității academice și publicului prin elaborarea anuală a unor rapoarte interne realiste și obiective privind starea calității fiecărui program de studii universitare de licență, master sau doctorat, precum și rapoarte de evaluare la nivel instituțional;
- (d) acordarea de asistență organizațiilor furnizoare de învățământ superior în vederea creșterii eficienței, cuprinderii și transparenței sistemelor interne de asigurare a calității și, mai general, în vederea îmbunătățirii serviciilor furnizate;

Dacă în decursul evaluării periodice se constată neîndeplinirea standardelor minime de acreditare pentru programe de studii universitare de licență, domenii sau instituții, ARACIS demarează procesul de aplicare a prevederilor Art. 34 din OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității în educație aprobată prin Legea nr. 87/2006 cu modificările și completările ulterioare și, respectiv, art. 361 (4) și (5) din Legea Educației Naționale Nr. 1/2011, și OUG 75/2011.

II.5. Domenii, criterii și indicatori de performanță

Criteriile asigurării calității sunt stabilite prin OUG nr. 75/2011 de modificare a OUG 75/2005 privind asigurarea calității în educație și reprezintă domeniile fundamentale de organizare și funcționare a unei organizații furnizoare de educație. Criteriile se referă la:

- a) *datele de intrare* care creează *premisele* dezvoltării sustenabile a universității;
- b) *rezultatele* universității pe principalele paliere de acțiune, predare, cercetare, relațiile cu mediul extern;
- c) *managementul calității* ca mecanisme instituționale interne de îmbunătățire permanentă a calității serviciilor furnizate.

În generarea taxonomiei indicatorilor de măsurare a calității în educație, criteriile sunt aplicabile principalelor *paliere de acțiune* corespunzătoare misiunilor generale ale instituțiilor de învățământ superior: *predare și învățare, cercetare, relațiile universității cu mediul extern*. Incidența fiecărui criteriu asupra palierelelor majore de acțiune generează un set de indicatori obligatorii pentru universități. Indicatorii sunt specifici fiecărui criteriu și pot fi măsurați fie numeric sau dihotomic fie prin aprecieri de natură calitativă, după caz. Tabelul 1 cuprinde lista minimală de indicatori utilizați în procesul evaluării interne/externe în vederea obținerii autorizării/acreditării. Descrierea și modul de calcul al indicatorilor specifici, nivelele de măsurare (scală, nominal), precum și pragurile minimale pentru autorizare/acreditare, altele decât cele la nivel inițial cuprinse în prezenta **Metodologie**, vor fi precizate prin *Ghidul de evaluare*, structurat pe secțiuni specifice pentru fiecare tip de entitate evaluată și de evaluare (organizație furnizoare de educație, instituție de învățământ superior, program de studii universitare de licență, domeniu și program de studii de master, școala doctorală/domeniu de studii de doctorat, învățământ postuniversitar). Elaborarea și adoptarea *Ghidului activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior* este de competența Consiliului ARACIS care îl adaptează, completează și actualizează periodic.

Perioada de raportare este întotdeauna perioada cuprinsă între precedenta evaluare externă și evaluarea externă solicitată. Pentru prima evaluare, perioada de referință va fi de la înființarea instituției, acreditarea domeniului sau a programului de studii până la data evaluării solicitate, dar nu mai mică de cinci ani. Valorile indicatorilor se raportează conform precizărilor din *Ghidul*

activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior.

Raportarea datelor primare, utilizate pentru stabilirea valorilor indicatorilor de calitate prezentați în Tabelul 1, precum și alte date relevante pentru evaluarea stării calității precizate în Ghidul activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior, constituie o activitate obligatorie subsumată principiului transparenței prevăzută de Legea Educației Naționale nr.1/2011. În conformitate cu prevederile art. 118 alineatul 1, **principiul transparenței** precum și cel al **responsabilității publice** reprezintă două dintre principiile fundamentale care stau la baza sistemului național de învățământ superior. Elementele din Tabelul 1 sunt prezentate sintetic la nivel instituțional și se particularizează pentru programe de studii și domenii prin Ghidul activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior, precum și prin Fișa vizitei, instrumentul de colectare a datelor care detaliază modul de calcul, precum și nivelele de măsurare (dihotomic, nominal, ordinal sau scală) pentru fiecare dintre indicatorii propuși. De asemenea, potrivit art. 124 alin. (1) lit. b toate instituțiile de învățământ superior, fără excepție, sunt obligate să respecte reglementările în vigoare privind asigurarea calității și evaluarea calității în învățământul superior, în virtutea principiului responsabilității publice. Organizațiile furnizoare de educație și instituțiile de învățământ superior sunt obligate să pună la dispoziția evaluatorilor toate datele solicitate prin intermediul Ghidului activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior, subsumate listei de indicatori de evaluare a calității ARACIS. Refuzul de a declara datele solicitate în cadrul procedurilor de acreditare sau evaluare periodică, sau altor activități specifice ARACIS stabilite conform reglementărilor în vigoare la data evaluării constituie o încălcare a prevederilor Legii Educației Naționale, nr. 1/2011, situație în care ARACIS are dreptul de a propune MECTS luarea măsurilor prevăzute de Lege în vederea asigurării responsabilității instituționale, a transparenței publice și a asigurării calității.

Tabelul 1. Sinteza pe domenii a criteriilor și indicatorilor de performanță pentru asigurarea calității și acreditare la nivel instituțional și la nivelul programelor de studii universitare

Domenii	Criterii	Indicatori de performanță
A. Capacitatea instituțională Capacitatea universității de a susține învățarea și predarea, cercetarea, inovarea și servicii de învățare pe tot parcursul vieții	A.1 – Structurile instituționale, administrative și manageriale	Misiune și obiective Răspundere și responsabilitate publică Măsuri pentru asigurarea integrității academice și combaterea fraudei intelectuale
		Sistemul de conducere, mecanisme de alegere Eficacitatea administrativă Managementul strategic
	A.2 – Baza materială și optimizarea utilizării bazei materiale	Spații de învățământ, cercetare și pentru alte activități Dotare Sistemul de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenți Infrastructura TIC pentru a implementa în activitatea didactică tehnologia e-Learning Resursele financiare Taxe școlare

Domenii	Criterii	Indicatori de performanță
	A3 – Resursele umane și capacitatea instituției de atragere a resurselor umane externe instituției și din afara țării	<p>Raportul dintre numărul total de cadre didactice și studenți Raportul dintre numărul de cadre didactice titulare și studenți Participarea personalului la programe de formare profesională</p> <p>Personal didactic și de cercetare angajat din străinătate Personal și servicii pentru suportul tehnic și administrativ necesar în implementarea TIC</p> <p>Productivitatea resurselor umane: Programe de cercetare. <i>vizibilitate (structura indicatorului va fi similară celei din metodologia privind clasificarea universităților și ierarhizarea programelor de studii)</i></p> <p>Productivitatea resurselor umane: Valorificarea cercetării prin vizibilitate <i>(structura indicatorului va fi similară celei din metodologia privind clasificarea universităților și ierarhizarea programelor de studii)</i></p> <p>Contribuția cercetării aplicative la dezvoltarea și implementarea de politici publice vizibilitate <i>(structura indicatorului va fi similară celei din metodologia privind clasificarea universităților și ierarhizarea programelor de studii)</i></p> <p>Raportul dintre numărul de cercetători și studenți Raportul dintre numărul de post-doctoranzi și studenți (doar pentru universități de cercetare științifică avansată și educație și de cercetare și educație)</p>
B. Eficacitatea educațională	B.1 - Conținutul programelor de studiu	Principii ale politicii de admitere la programele de studii oferite Practici de admitere. Lărgirea accesului la învățământ superior Structura programelor de studiu Diferențiere în realizarea programelor de studiu. Relevanța programelor de studiu Programe de stimulare și recuperare a studenților cu dificultăți în procesul de învățare și a studenților maturi, a celor care provin din medii socio-economice dezavantajate sau a celor cu dizabilități Existența și funcționarea serviciilor de orientare în carieră a studenților Implicarea socială și culturală a universității Tipul și ponderea activităților de pregătire practica
	B.2 - Rezultatele învățării	Eficiența procesului educațional Mobilități Contribuțiile realizate la educația adulților Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare Corespondența dintre diplome și calificări
	B.3 - Angajabilitate	Valorificarea studiilor universitare prin angajabilitate Rata de succes în finalizarea studiilor
	B.4 - Activitatea financiară a organizației	Resurse financiare Proceduri referitoare la stabilirea costurilor de studii și a taxelor de studii
C. Managementul calității	C.1 - Strategii și proceduri pentru asigurarea calității	Organizarea sistemului de asigurare a calității Politici și strategii pentru asigurarea calității

Domenii	Criterii	Indicatori de performanță
	C.2 – Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate	Proceduri privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu Culegerea sistematică de date de la absolvenți privind dezvoltarea profesională și personală asigurată de universitate.
	C.3 – Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării, inclusiv de către studenți	Proceduri de evaluare și examinare specifice Proceduri de auto-evaluare și evaluare colegială a studenților.
	C.4 – Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral	Evaluarea colegială Evaluarea personalului didactic de către studenți Evaluarea de către managementul universității
	C.5 – Accesibilitatea resurselor adecvate învățării	Centrarea pe student și disponibilitatea resurselor de învățare
	C.6 – Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității	Sistem informatic de colectare, prelucrare și analiză a datelor cu privire la evaluarea și asigurarea calității
	C.7 – Transparența informațiilor de interes public, inclusiv cele privitoare la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite	Transparență publică
	C.8 – Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii.	Coordonarea și aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității atât la nivel central, cât și la nivelul programelor de studii
	C.9 – Acuratețea raportărilor prevăzute de legislația în vigoare	Rapoarte de audit intern al calității Organizarea la termen a redactării Rapoartelor de autoevaluare și inițierea procesului de evaluare externă la termenele prevăzute de reglementările în vigoare

II.6 Precizări referitoare la principalii termeni folosiți pentru aplicarea prezentei Metodologii

- 1. Organizația furnizoare de educație:** este o organizație de învățământ sau altă persoană juridică, care, potrivit statutului, desfășoară activități de învățământ superior pe bază de programe de studii legal aprobate. În conformitate cu legea, organizația furnizoare de educație sau organizația interesată în furnizarea de servicii de educație definită conform Legii 1/2011 se supun procedurii de evaluare, pentru evaluarea externă a asigurării calității, sau, după caz, pentru autorizarea funcționării provizorii sau pentru acreditarea programelor de studii sau/și la nivel instituțional, ca organizație furnizoare de educație. Pot desfășura activități de învățământ superior și pot utiliza denumirile de universitate sau altele similare numai furnizorii de învățământ superior autorizați să funcționeze provizoriu ori acreditați (Art. 29, alin. (4) lit. a) și b) și Art. 35, alin. (1) din OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității în educație aprobată prin Legea nr. 87/2006 cu modificările și completările ulterioare). Evaluarea externă a calității se desfășoară periodic, conform legii.
- 2. Instituție de învățământ superior** este acea organizație furnizoare de educație care a fost acreditată prin lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pe baza avizului ARACIS (Art.31, lit. g) din OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității în educație aprobată prin Legea nr. 87/2006 cu modificările și completările ulterioare).
- 3. Programul de studii:** un program de studii/specializare constă în totalitatea activităților de proiectare, organizare, conducere și realizare efectivă a predării, învățării și cercetării dintr-

un domeniu care conduce la obținerea unei calificări universitare. Programele de studii se diferențiază în funcție de: (a) nivelul calificării universitare: licență, master, doctorat; (b) forma de învățământ: la zi, seral (intrată în lichidare), cu frecvență redusă, învățământ la distanță etc.; (c) domeniul de specializare a cunoașterii, conform cu diviziunea academică a cunoașterii și cu competențele așteptate compatibile cu diviziunea profesională a muncii. Prezentarea unui program de studii de licență și/sau de master, inclusiv în rapoartele de autoevaluare, se concretizează prin: (a) *planul de învățământ* care include toate disciplinele care contribuie la obținerea unei calificări universitare, repartizate succesiv pe ani de studii și cu ponderi exprimate în credite de studiu de tipul ECTS; (b) programe sau *fișe ale disciplinelor* în care sunt formulate: tematica predării și învățării și practicile asociate predării, învățării și evaluării; (c) grila care descrie competențele așteptate, alcătuită în conformitate cu Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS); (d) *organizarea activităților studenților și ale personalului didactic* în perioada de realizare a programului de studii; (e) sistemul de *asigurare a calității* academice a activităților de realizare a programului de studii.

4. Standardele și indicatorii de performanță descriu cerințele de calitate ale activităților unei organizații furnizoare de educație care solicită să fie autorizată să funcționeze provizoriu, ale unei instituții de învățământ superior acreditate care solicită autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea unui nou program de studii sau ale unei instituții de învățământ superior acreditate care solicită evaluarea externă a stării calității educației oferite. Indicatorii de performanță operaționalizează, în mod diferențiat, domeniile și criteriile de asigurare a calității educației prevăzute de OUG 75/2011 de modificare a OUG 75/2005, în timp ce standardele iau forma unor valori specifice de referință ale indicatorilor și definesc astfel gradul minimal (prag) de realizare a unei activități în educație.

Standardele sunt formulate în termeni de reguli sau rezultate și definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație. Standardele sunt astfel valori de referință ale indicatorilor de performanță ce constituie un anumit criteriu al asigurării calității. Ele se împart în setul obligatoriu prestabilit aplicabil tuturor universităților din aceeași categorie și/sau programelor dintr-un anumit domeniu, necesar pentru obținerea acreditării/autorizării și setul de standarde și indicatori asumați instituțional conform obiectivelor și misiunii fiecărei universități sau program de studii, pe baza principiului adecvării la scop.

Indicatorul de performanță reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație prin raportare la un standard. Nivelul minim al indicatorilor de performanță corespunde cerințelor unui standard.

Autorizarea funcționării provizorii, acreditarea unui program de studii, domeniu de master sau acreditarea instituțională se realizează pe baza *nivelului minim* al tuturor standardelor și indicatorilor de performanță. Nerealizarea nivelului minim al unui indicator de performanță atrage după sine neautorizarea sau neacreditarea. Totodată, tipul standardelor și nivelele asumate ale acestora variază de la o categorie de universitate la alta, de la un domeniu de licență, master sau doctorat la altul. La evaluarea periodică, formularea standardelor este atât de competența ARACIS (pentru setul de standarde obligatorii), cât și a organizației pe baza misiunii și obiectivelor sale (pentru sub-setul propriu de standarde și indicatori). Acestea trebuie înțelese ca standarde proprii pe care organizația și le propune și își asumă obligația să le realizeze în concordanță cu strategia sa de asigurare a calității.

Procedura de stabilire a unor valori de referință evolutive ale standardelor și indicatorilor de performanță este cunoscută pe plan internațional sub denumirea de „benchmarking”.

II. 7. Valori de referință evolutive ale indicatorilor de performanță pentru organizațiile furnizoare de educație

II.7.1. Principii pentru stabilirea valorilor de referință evolutive

ARACIS va derula în colaborare cu instituțiile de învățământ superior acreditate, activități periodice de stabilire a unor *valori de referință evolutive ale standardelor și indicatorilor de performanță*. Acest demers va susține atât procesul de creștere permanentă a nivelului calității educației și cercetării științifice, cât și procesul de dezvoltare a **culturii calității** în fiecare universitate. Astfel, progresele realizate de fiecare organizație furnizoare de educație în procesul de asigurare a calității vor fi măsurate și comparate pe baza rezultatelor obținute la nivel individual și de sistem pentru stabilirea standardelor de referință.

În acest sens, prin procesarea datelor colectate de la nivelul instituțiilor de învățământ superior se stabilesc valori de referință în raport cu care vor fi realizate comparații și poziționări instituționale și ale programelor de studii. Valorile vor fi actualizate periodic în funcție de evoluția sistemului național de învățământ superior înregistrată la nivelul indicatorilor folosiți. Astfel, nivelele minime obligatorii (cu caracter normativ) ale indicatorilor de performanță vor fi reevaluate în funcție de valorile actuale medii înregistrate la nivelul tuturor instituțiilor de învățământ superior acreditate, pentru a fi utilizate în vederea autorizării/acreditării unor noi programe, domenii sau instituții și al evaluărilor periodice.

II.7.2 Instrumente de colectare a datelor

În demersul de stabilire a standardelor **minimale (considerate ca “praguri”)** de referință ale indicatorilor de performanță la nivel de instituții, domenii și programe de studii universitare pentru acreditare, ARACIS va derula următoarele tipuri de activități:

- a. colectarea de date primare de la instituțiile de învățământ superior și programele de studii universitare acreditate;
- b. prelucrarea și analiza datelor conform unei metodologii specifice, elaborată de ARACIS, aprobată de Consiliu și făcută publică;
- c. elaborarea de tabele, grafice și rapoarte comprehensive pe baza rezultatelor prelucrărilor de date.

În vederea colectării datelor la nivel instituțional, de domenii și de programe ARACIS utilizează proceduri și documente care vor fi aprobate prin decizia Consiliului ARACIS.

Datele obținute vor putea fi consultate în formă agregată de către instituțiile de învățământ superior, cu respectarea confidențialității originii datelor, într-o aplicație online care va fi creată și gestionată de ARACIS. Alți beneficiari direcți și indirecti ai învățământului superior, inclusiv alte instituții publice, vor putea avea acces la datele agregate pe baza de contract economic, cu respectarea confidențialității originii datelor și vor putea efectua propriile analize și rapoarte.

Pentru a permite desfășurarea fără întrerupere a proceselor de evaluare externă, în continuare sunt precizate valorile de referință minimale **inițiale** ale indicatorilor de performanță, cu caracter de cerințe obligatorii, corespunzătoare perioadei dintre data la care prevederile prezentei **Metodologii** intră în vigoare până la finalizarea primei etape a procedurii de stabilire periodică a nivelului acestora, în funcție de evoluția la nivel național („benchmarking”).

II.7.3 Standarde - valori de referință minimale cu caracter de cerințe obligatorii - pentru procesele de autorizare/acreditare a programelor de studii de licență și la nivel instituțional

Pentru asigurarea calității programelor de studii nou propuse și a organizațiilor furnizoare de educație din țară sau din străinătate care intenționează să deschidă noi instituții de învățământ superior în România sau să ofere programe de studii, **indiferent de forma de organizare a acestor organizații**, pentru începerea activității educaționale este necesară respectarea unor valori de referință minimale ale indicatorilor de calitate. Astfel, beneficiarii sunt asigurați ca noile organizații furnizoare de educație și/sau programele de studii universitare oferite de acestea intră în concurență în mod egal cu cei care funcționează deja în urma unei autorizări provizorii, acreditări sau evaluări periodice prin care s-a dovedit că respectă standardele și indicatorii de performanță de intrare în sistem, cel puțin la nivelul *valorilor de referință minimale*.

II.7.3.1 Valori de referință minimale inițiale pentru autorizarea provizorie a programelor de licență oferite de toate categoriile de universități

Pentru autorizare, **un program de studii universitare de licență** trebuie să demonstreze că respectă standardele și indicatorii de calitate care se referă la **resursele materiale, resursele umane, eficacitatea educațională și funcționalitatea măsurilor pentru asigurarea calității**. Îndeplinirea standardelor minimale pentru următoarele domenii, criterii și indicatori este condiție obligatorie pentru autorizare:

1. Capacitatea de a susține predarea și învățarea prin **resursele materiale** puse la dispoziția studenților și **accesibilitatea acestora**:

Baza materială și optimizarea utilizării acesteia, respectiv spații de învățare adecvate, dotate cu mijloace multimedia care să asigure ambientul necesar activităților de predare / învățare:

- capacitatea spațiilor de învățământ pentru programul de studii supus evaluării trebuie să fie de: **a.** minimum 1 mp. / loc, în sălile de curs; **b.** minimum 1,4 mp. /loc, în sălile de seminar; **c.** minimum 1,5 mp. /loc, în sălile de lectură din biblioteci; **d.** minimum 2,5 mp. / loc în laboratoarele de informatică și cele ale disciplinelor de specialitate care utilizează mijloace electronice de calcul și de transmitere a cunoștințelor; **e.** minimum 4 mp./loc și dotarea corespunzătoare a acestora în laboratoarele pentru disciplinele prevăzute în planul de învățământ cu activități aplicative de laborator, conform standardelor specifice;
- Accesibilitatea resurselor adecvate învățării, respectiv existența, calitatea, actualitatea și adecvarea resurselor de învățare, prin asigurarea accesului studenților la unitățile ce compun biblioteca, la baze de date on-line și platforme e-learning: un număr de locuri în sălile de lectură pentru cel puțin 10 % din numărul total al studenților ; fond de carte propriu din literatura de specialitate română și străină, într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ, din care cel puțin 50 % să reprezinte titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării, apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute, conform domeniilor fundamentale, domeniilor de studii și al specificului programelor de studii; este implementată o platformă e-learning funcțională, pe o infrastructură de comunicații care permite accesul stabil și simultan al unui număr mare de utilizator.

2. Asigurarea **resurselor umane** adecvate pentru programul de studii pe întregul parcurs al studiilor universitare, în raport cu cifra de școlarizare propusă de universitate pentru primul an de studii și cu reglementările privind ocuparea posturilor didactice, cu respectarea standardelor specifice pe domeniu și la nivelul universității și a următoarelor condiții generale:

- personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice corespunzătoare programului de studii propus;
- pentru determinarea numărului personalului didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază o persoană este luată în considerare pentru o singură normă didactică constituită conform legii. Cadrele didactice care, după pensionare, își continuă activitatea în cadrul programului, vor fi considerate *titulari* dacă sunt încadrate pe posturi didactice corespunzătoare funcției avute înainte de pensionare. O persoană poate fi considerată titulară la o singură universitate.
- pentru asigurarea calității activităților didactice, personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar mai mult de **două** norme didactice de activități educaționale de tip față-în-față, indiferent de programul de studii și instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea; în aceste norme didactice vor fi incluse toate activitățile educaționale la învățământul de zi, precum și cel cu frecvență redusă. Nu se vor include însă activități specifice învățământului la distanță sau altor tipuri de formare (de pildă învățarea pe tot parcursul vieții, proiectelor desfășurate prin POSDRU etc.);
- pentru obținerea *autorizației de funcționare provizorie* a unui program de studii universitare de licență trebuie ca cel puțin 70 % din totalul posturilor prevăzute în statul de funcții să fie acoperite integral cu personal cu funcții didactice sau de cercetare în învățământul superior ocupate conform normelor legale; dintre acestea, cel puțin 25 % trebuie să fie profesori universitari, conferențieri universitari sau cadre didactice abilitate; la fiecare disciplină din planul de învățământ cadrele didactice trebuie să aibă pregătirea de specialitate necesară, dovedită prin pregătire universitară și experiență profesională în domeniu;
- titularii de disciplină, cadre didactice care predau cursuri universitare, trebuie să aibă titlul științific de doctor sau să fie doctoranzi în domeniul disciplinelor din postul ocupat sau să fie confirmați de CNATDCU ca profesori conducători de doctorat, profesori, conferențieri sau cadre didactice abilitate în domeniul acestor discipline; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și/sau competențe dovedite prin articole, manuale, activitate profesională în domeniul disciplinei;
- susținerea de către personalul titular de activități de predare și/sau raportarea unor rezultate din activitatea de cercetare din alte instituții de învățământ superior sau de cercetare s-a făcut doar cu acordul scris al Senatului universitar și cu respectarea celorlalte prevederi ale reglementărilor în vigoare;
- instituția de învățământ superior trebuie să asigure acoperirea pe cel puțin un ciclu de licență cu cadre didactice competente toate activitățile prevăzute la disciplinele din planul de învățământ al programului de studii propus.

3. **Eficacitatea educațională** a programului de studii prin:

- structura programului de studiu este corelată cu cadrul național al calificărilor din învățământul superior, conform Registrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior;

- măsura în care strategiile instrucționale și metodele de predare sunt centrate pe student (structura programelor de studii poate fi susținută și prin participarea activă on-line a comunității academice, prin interacțiuni pe platforma e-learning între studenți și personalul didactic, între studenți, precum și între studenți și structurile care coordonează programele de studiu).

4. Există proceduri clare și transparente referitoare la stabilirea costurilor de studii și a taxelor de studii pentru programul de studii:

- Există proceduri de calculare a costurilor de școlarizare.
- Senatul Universității a stabilit taxele de studii în temeiul autonomiei universitare și pe baza costurilor reale calculate pentru programul respectiv.
- A fost comunicat cuantumul costurilor și al taxei de școlarizare tuturor celor interesați, inclusiv pe site-ul universității/facultății/programului după caz.
- Universitatea poate acoperi unele dintre costurile școlarizării din alte surse. În acest caz universitatea a făcut publice aceste surse pentru fiecare program în parte, inclusiv pe site-ul universității și demonstrează cheltuirea lor în scop educațional.

5. Accesibilitatea resurselor adecvate învățării, respectiv existența, calitatea, actualitatea și adecvarea resurselor de învățare, prin asigurarea accesului studenților la unitățile ce compun biblioteca, la baze de date on-line și platforme de învățare, e-learning:

- un număr de locuri în sălile de lectură pentru cel puțin 10 % din numărul total al studenților;
- fond de carte propriu din literatura de specialitate română și străină, într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ, din care cel puțin 50 % să reprezinte titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării, apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute.

6. Existența infrastructurii sociale adecvate:

- cantine, cămine pentru cel puțin 10 % din numărul total al studenților, bază sportivă, birouri pentru cadre didactice
- infrastructură adecvată destinată persoanelor cu nevoi speciale (disabilități ..)

7. **Funcționalitatea măsurilor pentru asigurarea calității**, prin coerența strategiilor și măsurilor propuse și gradul de cuprindere a procedurilor interne de asigurare a calității proiectate la nivelul programului de studiu.

II.7.3.2 Valori de referință minimale inițiale pentru acreditarea programelor de licență oferite de toate categoriile de universități

Pentru acreditare, **un program de studii universitare de licență** trebuie să demonstreze că respectă și următoarele condiții:

1. Continuitatea și perspectiva asigurării **resurselor umane** adecvate pentru programul de studii pe întregul parcurs al studiilor universitare, în raport cu cifra de școlarizare propusă de universitate pentru primul an de studii și cu reglementările privind ocuparea posturilor didactice, cu respectarea standardelor specifice pe domeniu și la nivelul universității; numărul de cadre didactice cu norma de bază în universitate trebuie să acopere 70% din numărul total de posturi constituite

conform legii. Cadrele didactice care, după pensionare, își continuă activitatea în cadrul programului, vor fi luate în considerare ca având normă de bază dacă sunt încadrate pe posturi didactice corespunzătoare funcției avute înainte de pensionare. O persoană poate fi considerată ca având norma de bază pentru o singură universitate.

2. Este implementată o platformă e-learning funcțională, pe o infrastructură de comunicații care permite accesul stabil și simultan al unui număr mare de utilizatori și care facilitează studiul individual în ritm propriu, cu mijloace diversificate de studiu, ușor accesibile.

2. Eficacitatea educațională prin:

2.1 Structura programelor de studiu va fi orientată și către participarea activă on-line a întregii comunități academice prin interacțiuni pe platforma e-learning între studenți și personalul didactic, între studenți, precum și între studenți și structurile care administrează programele de studiu.

2.2 Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare și atingerea unor nivele superioare de calificare, demonstrată prin examinarea rezultatelor învățării și a competențelor studenților la finalizarea ciclurilor de studii:

- minimum 50 % din totalul absolvenților fiecăreia dintre seriile care au promovat examenul de licență sunt angajați la nivelul calificării obținute;
- cel puțin 20% dintre absolvenții care au promovat examenul de licență sunt admiși la studii universitare de master, indiferent de domeniul sau categoria de master.

2.3 Valorificarea calificării prin capacitatea absolvenților de a se angaja în domeniul de activitate corespunzător ariei de competență al calificării universitare:

- minimum 70 % dintre absolvenții care au promovat examenul de licență sunt încadrați cu contract de muncă legal în domenii de activitate ce necesită studii superioare;
- minimum 50 % dintre absolvenții care au promovat examenul de licență sunt încadrați cu contract de muncă legal în ocupații legate de domeniul de studii universitare de licență în care se încadrează programul de studii absolvit.

Pentru profesiile reglementate din domeniile medicină, medicină dentară și farmacie se aplică indicatori specializați, cu luarea în considerare a pregătirii prin rezidențiat.

3. Funcționalitatea măsurilor pentru asigurarea calității prin:

- asigurarea urmăririi eficienței procedurilor și strategiilor de asigurare a calității;
- existența de baze de date sistematice, relevante pentru obiectivele asumate ale programului;
- existența și calitatea rapoartelor anuale de evaluare a calității programului de studii;
- fundamentarea deciziilor legate de programul de studii pe baza datelor culese și relevanța acestora în raport cu obiectivele programului de studii.

II.7.3.3 Valori de referință minimale inițiale pentru autorizarea provizorie a furnizorilor de învățământ superior

Îndeplinirea standardelor minimale pentru următoarele domenii, criterii și indicatori este condiție obligatorie pentru autorizarea provizorie a furnizorilor de servicii de învățământ superior:

1. Capacitatea instituțională

- Organizația furnizoare de educație este înființată și funcționează conform legii, are o Cartă Universitară care conține prevederi conforme legislației în vigoare, un cod al eticii și integrității academice și regulamente privind procesele educative și administrative;
- Sistemul de conducere, administrația și regulamentul de funcționare internă respectă reglementările legale în vigoare;
- Mecanismul de alegere a reprezentanților studenților în consilii, senate și alte structuri este clar descris în Carta Universitară și în regulamentele interne, este democratic și transparent, nediscriminatoriu și nu limitează dreptul studenților de a reprezenta și de a fi reprezentați;
- Organizația furnizoare de educație are un plan strategic cu un orizont care să cuprindă cel puțin perioada până la îndeplinirea condițiilor pentru acreditare și planuri operaționale anuale care sunt cunoscute de membrii comunității universitare și sunt aplicate și urmărite riguros.

2. Eficacitatea educațională

Pentru fiecare dintre programele de studii de licență propuse pentru autorizare provizorie, pe baza cărora se solicită autorizarea instituțională, organizația furnizoare de educație dispune de resursele materiale, resursele umane, eficacitatea educațională și funcționalitatea măsurilor pentru asigurarea calității, conform evaluărilor fiecărui program.

3. Funcționalitatea măsurilor pentru asigurarea calității

Organizația furnizoare de educație dispune de practici de auditare internă cu privire la principalele domenii ale activității, în condiții de transparența publică.

II.7.3.4 Valori de referință minimale inițiale pentru acreditarea furnizorilor de învățământ superior

Acreditarea presupune îndeplinirea unor cerințe normative obligatorii, indiferent din ce clasă face parte instituția. Pentru acreditare, **furnizorul de educație** trebuie să demonstreze că respectă și următoarele condiții:

1. Capacitatea instituțională

- Universitatea este înființată și funcționează conform legii, are o Cartă Universitară care conține prevederi conforme legislației în vigoare, un cod al eticii și integrității academice și regulamente privind procesele educative și administrative ale căror prevederi au fost aplicate în mod corect și consecvent;
- Universitatea are un plan strategic cu un orizont care să cuprindă cel puțin perioada legală până la următoarea evaluare instituțională și planuri operaționale anuale care sunt cunoscute de membrii comunității universitare și sunt aplicate și urmărite riguros;
- Universitatea dovedește că sistemul de conducere, administrația și regulamentul de funcționare internă au respectat reglementările legale în vigoare pe întreaga perioadă de autorizare;

- Universitatea are asigurată sustenabilitatea financiară, are un document de previziune financiară și demonstrează că dispune de surse de finanțare și de resurse financiare suficiente, pe termen scurt (anual) și în perspectivă (pentru minimum cinci ani succesivi), pe care le alocă pentru a își realiza în mod adecvat misiunea și obiectivele pe care și le-a fixat;
- Universitatea are un Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenți, pe care îl aplică în mod consecvent;
- Mecanismul de alegere a reprezentanților studenților în consilii, senate și alte structuri este clar descris în Carta Universitară și în regulamentele interne; universitatea dovedește că acesta a fost efectiv aplicat, este democratic și transparent, nediscriminatoriu și nu limitează dreptul studenților de a reprezenta și de a fi reprezentați;
- Universitatea dispune de un număr minim de servicii sociale, culturale și sportive pentru studenți cum sunt: spații de cazare pentru cel puțin 10% din studenți, bază sportivă, diferite servicii de consiliere, care au o administrație eficientă;
- Universitatea dispune de facilități pentru studenții cu nevoi speciale (disabilitați);
- Există un Centru de Orientare în Carieră pentru studenți care are cel puțin un angajat la o mie de studenți; centrul are departamente în fiecare localitate în care universitatea desfășoară programe de studii.

2. Eficacitatea educațională

- Universitatea aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare; admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice dovedite ale candidatului și nu se aplică niciun fel de criterii discriminatorii;
- Admiterea într-un ciclu de studii universitare se face numai pentru absolvenții cu diplomă de finalizare a studiilor obținută pentru ciclul precedent sau echivalent, liceal sau superior, pe baza unei proceduri proprii, făcută publică în condiții de transparență, pentru toți potențialii candidați;
- Universitatea dispune de programe de stimulare a studenților cu performanțe înalte în învățare și de recuperare a celor cu dificultăți în învățare;
- Universitățile care solicită la acreditare încadrarea în categoriile b) sau c) stabilite prin Legea Educației Naționale nr. 1/2011, trebuie să dovedească în plus, că:
 - Cercetarea/creația artistică dispune de resurse financiare, logistice și umane suficiente pentru a realiza obiectivele propuse;
 - Cercetarea/creația artistică este valorificată prin: publicații pentru scopuri didactice, publicații științifice, transfer tehnologic prin centre de consultanță, parcuri științifice sau alte structuri de valorificare, realizarea unor produse noi, modalități de valorificare și diseminare specifice creației artistice etc. Instituția participă prin mass-media în diseminarea rezultatelor cercetării/creației artistice.
 - Implicarea studenților în activități de cercetare.
 - În funcție de specificul instituției, există programe ce promovează performanța în procesul de predare (școli de vară, training-uri privind pregătirea pedagogică a cadrelor didactice, congrese, seminarii științifice naționale și internaționale etc.) Evaluarea rezultatelor cercetării se face prin procedurile speciale stabilite cu CNCȘ și CNADTCU.

3. Proceduri referitoare la stabilirea costurilor de studii și a taxelor de studii:

- Universitatea are proceduri de stabilire a costurilor de școlarizare, pe fiecare program, ciclu de studii și limbă de predare.

- Senatul Universității a stabilit taxele de studii în temeiul autonomiei universitare și pe baza costurilor reale calculate pentru fiecare domeniu, ciclu de studii și limbă de predare.
- Universitatea a comunicat cuantumul costurilor și al taxei de școlarizare tuturor celor interesați, inclusiv pe site-ul universității.
- Universitatea poate acoperi unele dintre costurile școlarizării din alte surse. În acest caz universitatea a făcut publice aceste surse pentru fiecare program în parte, inclusiv pe site-ul universității și demonstrează cheltuirea lor în scop educațional.

4. Funcționalitatea măsurilor pentru asigurarea calității

- Strategiile și procedurile pentru asigurarea calității se bazează pe structuri și forme de organizare care respectă reglementările în vigoare iar eficiența bunei funcționări a acestora poate fi dovedită;
- Toate programele de studii de licență oferite de furnizorul de educație funcționează legal, și au fost respectate termenele pentru evaluarea periodică iar calificativele obținute au fost de *Încredere*;

II. 8. Activități și etape generale ale procesului de evaluare

Obiectul activității de evaluare îl constituie atât furnizorii de învățământ superior în sine, cât și programele și domeniile de studii universitare. La nivel de licență, vor fi supuse autorizării/acreditării și evaluării periodice toate programele de studii în parte. La master și doctorat, vor fi supuse autorizării/acreditării și evaluării periodice domeniile de studii oferite de către furnizorii de învățământ superior, precum și programele incluse în acestea. Astfel, entitățile menționate mai sus parcurg următoarele **tipuri de activități de evaluare**: evaluare internă anuală, evaluare externă în vederea autorizării/acreditării și evaluare externă periodică (la un interval de 5 ani).

Activitățile de evaluare sunt etapizate astfel:

- (1) Autoevaluarea instituției/programului/domeniului/școlii doctorale: elaborarea raportului de evaluare pe baza informațiilor solicitate de Ghidul de evaluare elaborat de ARACIS cu scopul acreditării/ evaluării periodice, specifice fiecărei entități supuse evaluării (instituție, program, domeniu de studii de master, școală doctorală).
- (2) Evaluarea externă a calității de către paneluri/comisii de evaluatori naționali și/sau internaționali pe baza raportului de autoevaluare și a unui set de bune practici în raport cu misiunea și cu specificul instituției, programului sau domeniului evaluat; efectuarea vizitei și completarea fișelor de vizită.
- (3) Elaborarea de către Consiliu a raportului sumativ de evaluare, pe baza propunerilor comisiilor de evaluatori și a structurilor Consiliului, aprobarea raportului de către Consiliu și transmiterea rezultatelor evaluării și a setului de recomandări către instituții.
- (4) După finalizarea procedurilor de contestații, transmiterea rezultatelor evaluării către MECTS și publicarea raportului .

1. Autoevaluarea.

Evaluarea internă este realizată în mod autonom, anual, de către fiecare organizație care oferă învățământ superior, respectiv fiecare program de studii universitare de licență și domeniu de studii universitare de master, respectiv doctorat, după caz. Raportul instituțional de evaluare internă anual conține în mod obligatoriu date cu privire la fiecare

program de studii organizat în cadrul instituției care oferă servicii de învățământ superior și face referire la indicatorii enumerați în **Tabelul 1**.

Raportul de autoevaluare este un document oficial elaborat de furnizorul de învățământ superior și/sau cercetare care solicită autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii sau a unui domeniu, acreditarea unui program de studii, domeniu sau a unei instituții, sau evaluarea periodică a calității pentru un program de studii, domeniu sau instituție. Raportul de autoevaluare are, de regulă, două părți:

- **Partea analitică**, de tip narativ, are o dimensiune de 15-40 de pagini, care poate varia în funcție de entitatea evaluată – program de studii, domeniu, școală doctorală sau instituție – și de finalitatea evaluării (autorizare provizorie, acreditare, evaluare periodică a calității). Conținutul minimal al raportului constă în: o analiză cantitativă și calitativă a datelor culese, identificarea tendințelor comparativ cu rapoartele precedente de auto-evaluare (numai în cazul evaluării periodice), identificarea punctelor tari și a punctelor slabe, o strategie internă privind îmbunătățirea calității în care se evidențiază acțiunile întreprinse pentru remedierea deficiențelor constatate. Concluziile se raportează în mod detaliat și specific la fiecare din domeniile, și criteriile menționate în Tabelul 1. Raportul va conține ca anexă datele primare colectate la nivelul instituției de învățământ superior. Această anexă trebuie să fie prezentată și pe suport electronic sub forma unei baze de date accesibilă și compatibilă cu cel puțin un program comercial de calculator folosit în analiza statistică. Raportul este făcut public odată cu raportul de evaluare externă, ca anexă a acestuia din urmă.

- **Partea justificativă** include copii ale documentelor legale justificative (copii ale HG-ului de acreditare a instituției de învățământ superior, copii ale documentelor financiar contabile, copii după registre matricole ș.a.), grafice, tabele, ilustrări etc. menite să susțină analiza prezentată în prima parte. Aceste documente sunt complementare, se bazează pe datele și informațiile existente în bazele de date și informații ale instituției și se prezintă, de asemenea, în format electronic.

Raportul de autoevaluare ia ca referințe obligatorii domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță relevanți,¹ iar capitolele sale principale coincid cu cele trei domenii de asigurare a calității (capacitatea instituțională, eficacitatea educațională și managementul calității). *Raportul de autoevaluare trebuie să preia și să sintetizeze conținutul Rapoartelor de autoevaluare anuale întocmite de Comisia de evaluare și asigurare a calității din instituția de învățământ superior, descrise anterior în cadrul Metodologiei.*

La depunerea raportului de autoevaluare, pentru orice fel de activitate de evaluare externă, organizația furnizoare de educație va face dovada respectării prevederilor legale referitoare la norma universitară. Astfel, instituțiile de învățământ superior, indiferent de categoria în care sunt clasificate, precum și toți furnizorii de educație de nivel universitar, vor face anual dovada respectării, atât pentru întregul an universitar curs cât și pentru cel următor, a prevederilor legale care fac obiectul art. 287 și 288 din LEN nr. 1/2011. În acest scop, în perioada 01 septembrie – 30 octombrie a fiecărui an calendaristic toate instituțiile menționate mai sus vor preda la ARACIS în format pe hârtie, sub semnătura rectorului, și electronic (excel) un tabel nominal din care să rezulte respectarea de către personalul

¹ În funcție de scopul realizării raportului: autorizarea provizorie și acreditarea instituționale sau de programe/domenii/școli doctorale, respectiv evaluarea periodică (instituțională sau de programe/domenii/școli doctorale).

didactic, indiferent de forma de angajare, pentru anul universitar următor, a tuturor prevederilor articolelor menționate. Forma de angajare poate fi cu contract de muncă pe perioadă determinată sau nedeterminată. În tabel se vor înscrie și cadrele didactice care au câștigat concursurile pentru ocuparea posturilor didactice și care își încep activitatea la 1 octombrie.

Tabelul va cuprinde și numărul de ore plătite în regim de plata cu ora la toate instituțiile la care acestea se efectuează, care nu poate depăși norma didactică minimă.

Cadrele didactice care sunt alese sau numite în instituțiile publice ale statului sau desfășoară activități specifice funcției publice în ministere ori în alte organe de specialitate ale statului pot desfășura activități didactice aferente unei norme didactice. În conformitate cu prevederile legale, norma universitară este de 40 de ore pe săptămână și se poate compune din normă didactică cuprinzând activități educaționale de tip față-în-față și normă de cercetare. Activitățile educaționale specifice învățământului la distanță, precum și activitățile specifice altor forme de formare pe tot parcursul vieții (inclusiv cele specifice implementării proiectelor POSDRU) vor fi considerate înafara normei didactice.

Datele respective vor fi corectate, după caz, în perioada februarie-martie a anului calendaristic următor, dacă au fost ocupate prin concurs posturi didactice care la începutul anului universitar erau vacante.

Modelul de tabel se va întocmi de ARACIS și va fi făcut public. Dacă între cele două intervale de raportare specificate anterior furnizorul de educație propune sau începe să deruleze programe de educație pentru care nu au fost prezentate datele referitoare la norma universitară, raportarea acestora este obligatorie prin reactualizarea tabelului nominal susmenționat.

2. Evaluarea externă. *Procesul de evaluare externă* include patru activități succesive:

1. *analiza raportului de autoevaluare* prin raportare la domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță relevanți;²
2. *vizitarea programului sau instituției* de către o echipă formată din cel puțin 3 evaluatori pe o durată de 1-3 zile pentru programe și 4-5 zile pentru instituții, pentru: a se verifica în mod concret corespondența dintre datele, informațiile și aprecierile din raportul de autoevaluare, pe de o parte, și realitatea instituțională sau de program/domeniu efectivă, pe de altă parte; a discuta cu reprezentanții instituției de învățământ superior principalele evoluții ce pot fi consemnate la nivelul instituției sau al programului vizitat (în cazul evaluării periodice); pentru a discuta, analiza și oferi consultanță cu privire la principalele provocări cu care se confruntă instituția de învățământ superior sau programul; rezultatele vizitei sunt consemnate în raportul de evaluare externă care se finalizează cu concluzii și recomandări;
3. *elaborarea raportului de evaluare externă*, care presupune și discutarea conținutului său cu reprezentanții instituției și/sau ai programului de studii;
4. *publicarea raportului de evaluare externă* pe website-ul agenției de evaluare și pe cel al instituției evaluate după aprobarea raportului de către organismele decizionale ale agenției.

² În funcție de scopul realizării raportului: autorizarea provizorie și acreditarea instituționale sau de programe/domenii/școli doctorale, respectiv evaluarea periodică (instituțională sau de programe/domenii/școli doctorale).

În cazul autorizării funcționării provizorii și al acreditării, principala concluzie a raportului de evaluare o reprezintă acordarea sau neacordarea statutului de instituție/program/domeniu/școală doctorală autorizat(ă) să funcționeze provizoriu, respectiv acreditat(ă). Raportul justifică această concluzie prin raportarea la principiile de asigurare a calității, la misiunea și specificitatea instituțională/a programului/domeniului/școlii doctorale, la standardele și indicatorii de performanță specifici autorizării provizorii, respectiv acreditării.

În cazul evaluării periodice a calității din instituțiile acreditate, raportul oferă o analiză amănunțită a stării calității în instituția de învățământ superior evaluată. Analiza ține seama de principiile de asigurare a calității, de misiunea, specificul și planurile strategice instituționale, precum și de standardele și indicatorii de performanță generali și individualizați. Analiza prezintă evoluția stării calității de la ultima evaluare periodică (acolo unde este cazul) și, în lumina misiunii instituționale, face recomandări de îmbunătățire a calității (a căror realizare este de competența universității). Raportul se încheie prin acordarea unui calificativ care să reflecte starea calității în instituție, respectiv progresele sau regresele înregistrate de aceasta.

În cazul în care, în decursul evaluării periodice, se constată neîndeplinirea valorilor de referință minimale pentru acreditare, ARACIS demarează procesul de aplicare a prevederilor OUG nr. 75/2011 de modificare a OUG 75/2005 privind asigurarea calității în educație, precum și art. 361 (4) și (5) din Legea Educației Naționale Nr. 1/2011.

Pe cât posibil din punct de vedere logistic și cu respectarea principiului independenței ARACIS, vizitele de evaluare externă în vederea acreditării sau evaluării periodice vor fi coroborate cu vizitele de evaluare externă pentru validarea clasificării universităților și ierarhizării programelor de studii care se realizează de către un consorțiu format din ARACIS, incluzând reprezentanți ai studenților, CNCS și CNATDCU, conform Legii Educației Naționale Nr. 1/2011.

II. 9. Standarde minimale și etape metodologice privind autorizarea furnizorilor de educație și acreditarea instituțiilor de învățământ superior

Procedurile de acreditare vor fi diferențiate pe cele trei categorii de universități prevăzute la art. 193 din Legea Educației Naționale, nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial, anul 179 (XXIII), nr. 18, din 10 ianuarie 2011:

(a) *universități centrate pe educație;*

(b) *universități de educație și cercetare științifică, sau universități de educație și creație artistică;*

(c) *universități de cercetare avansată și educație.*

Clasificarea este principalul instrument de politică publică pentru promovarea *diversității instituționale* cu scopul de a (1) satisface nevoile unor categorii cât mai largi de studenți; (2) oferi oportunități de mobilitate academică și socială; (3) satisface cerințele unui evantai larg de piețe ale muncii specializate; (4) promove valorile unei societăți democratice.

Procesul de **diferențiere instituțională** se susține prin aplicarea unor standarde - **valori minimale (prag) de referință diferite pentru fiecare categorie de universități, dar și categorii de standarde specifice**, în funcție de misiunea asumată a acestora și implicit de tipul de servicii oferite societății. În *Ghidul activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior*, pe baza evidențelor empirice existente colectate la nivelul instituțiilor de învățământ superior acreditate, se vor stabili

valorile minimale de referință evolutive și/sau metodologia de apreciere a standardelor de mai sus.

În *Ghidul activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior*, pentru autorizarea și acreditarea **furnizorilor de servicii de învățământ superior**, ARACIS definește valori minimale de referință (standarde) în raport cu indicatorii de performanță care vizează:

1. Capacitatea de a susține predarea și învățarea prin:

- a. spații de învățare adecvate, dotate cu mijloace multimedia care să asigure ambientul necesar activităților de predare / învățare;
- b. asigurarea accesului studenților la resurse de învățare, prin acces la baze de date online, unități ce compun biblioteca (actualitatea și adecvarea resurselor), platforme e-learning etc;
- c. nivele adecvate ale investițiilor destinate dezvoltării resurselor de învățare în format tradițional și digital;
- d. asigurarea infrastructurii sociale adecvate: cantine, cămine, bază sportivă, birouri pentru cadre didactice;
- e. infrastructură adecvată destinate persoanelor cu dizabilități.

2. Eficacitatea educațională a curriculumului și calificărilor propuse prin:

- a. relevanța programelor de studii pentru obținerea nivelurilor de competență pentru calificările propuse conform Cadrului Național al Calificărilor;
- b. existența și calitatea resurselor de învățare existente: manuale, ghiduri de învățare, platforme de învățare;
- c. măsura în care strategiile instructive sunt centrate pe studenți și pe nevoile acestora, flexibilitatea traseelor de învățare ale studenților;
- d. valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare și atingerea unor nivele superioare de calificare (demonstrată prin competențele studenților la finalizarea ciclurilor de studii);
- e. valorificarea calificării prin capacitatea absolvenților de a se angaja în domeniul de competență al calificării universitare.

3. Asigurarea resurselor umane adecvate pentru programele de studii propuse, în raport cu cifra de școlarizare propusă de universitate.

4. Misiunea, obiectivele și integritatea academică prin:

- a. existența, coerența, operaționalizarea și funcționarea cartei universitare, planurilor strategice și a codului etic;
- b. existența, coerența și corectitudinea practicilor privind admiterea;
- c. eficacitatea administrativă, prin raportarea numărului personalului auxiliar la personalul de predare/cercetare, respectiv la numărul de studenți;
- d. existența, transparența și aplicarea consecventă a regulilor privind acordarea de burse și a altor forme de sprijin;
- e. existența și funcționarea procedurilor de combatere a fraudelor intelectuale atât în rândul studenților, cât și al cadrelor didactice;
- f. responsabilitate publică prin dezvoltare durabilă, cheltuirea adecvată a resurselor, dar și asumarea de obiective cu caracter social în misiunea instituțională.

5. Coerența strategiilor și procedurilor pentru asigurarea calității prin:

- a. eficiența, cuprinderea și transparența procedurilor interne de asigurare a calității;

- b. existența de baze de date sistematice, relevante pentru misiunea instituțională asumată privind rezultatele învățării, cercetării, relației cu mediul, resurselor implicate;
- c. existența și calitatea rapoartelor anuale de evaluare a calității instituționale;
- d. fundamentarea empirică a deciziilor pe baza datelor culese și relevanța acestora în raport cu misiunea instituțională asumată.

6. Modalitățile de stabilire a cuantumului taxelor de studii pe baza costurilor reale și cu precizarea tuturor surselor complementare de venit.

În procesul de acreditare, **universitățile de educație și cercetare științifică, universitățile de educație și creație artistică** trebuie să demonstreze că îndeplinesc și standarde care vizează:

1. Capacitatea universității de a susține serviciile furnizate societății prin:

- a. dezvoltarea centrelor pentru susținerea relațiilor cu mediul extern;
- b. susținerea și promovarea în cadrul instituției a mobilităților studentești și ale cadrelor didactice.

2. Relația cu mediul socio-economic prin:

- a. dezvoltarea de parteneriate cu mediul socio-economic;
- b. venituri obținute din prestări și furnizare de servicii;
- c. alte realizări care dovedesc eficacitatea transferului rezultatelor cercetării în viața economică și socială

3. Sustenabilitatea serviciilor oferite prin reinvestirea sumelor obținute în infrastructura de cercetare a universității.

Universitățile de cercetare avansată și educație trebuie, de asemenea, să demonstreze următoarele standarde specifice:

1. Capacitatea de a susține cercetarea prin:

- a. resurse umane adecvate din punct de vedere numeric și calitativ pentru programele de studii de doctorat existente;
- b. personal de cercetare adecvat conform misiunii universitare;
- c. fonduri destinate cercetării care să asigure sustenabilitatea și dezvoltarea durabilă a activității de cercetare;

2. Eficacitatea activității de cercetare prin:

- a. producție științifică cu vizibilitate internațională
- b. producție științifică cu aplicabilitate economică și socială;
- c. alte realizări care dovedesc eficacitatea transferului rezultatelor cercetării în viața economică și socială
- d. titluri de doctor acordate și validate.

3. Sustenabilitatea cercetării prin:

- a. număr de granturi de cercetare obținute;
- b. valoarea totală a sumelor din granturi de cercetare care au revenit universității.

În baza cererii de declanșare a procedurii de evaluare externă în vederea acreditării la nivel instituțional depusă la departamentul de acreditare al ARACIS de către furnizorul de educație, Consiliul ARACIS hotărăște declanșarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

(1). furnizorul de educație are propuneri de autorizare/acreditare pentru cel puțin trei programe de studii de licență, din același domeniu sau din domenii diferite, cu excepția instituțiilor teologice ce pot avea un singur program de studii universitare de licență;

(2). se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de autorizare a funcționării provizorii/acreditării;

Eșalonarea activităților de evaluare se face având în vedere necesitatea coordonării activităților unui grup de evaluatori externi complet, mai numeros decât în cazul evaluării de program și a utilizării adecvate a resurselor necesare evaluării.

Componența echipei de evaluatori este stabilită de ARACIS în concordanță cu dimensiunea și complexitatea activității instituției evaluate. Din echipă fac parte pe lângă reprezentanții mediului academic și reprezentanți ai studenților, precum și cel puțin un evaluator din străinătate. În constituirea echipei se va asigura o distribuție de gen echilibrată și, în funcție de domeniu, vor fi incluși evaluatori din Registrul de evaluatori ARACIS proveniți din universități publice și particulare..

Rezultatele evaluării instituționale sunt publicate de Agenție sub forma unui *Raport de evaluare instituțională externă al agenției în vederea autorizării provizorii/acreditării* pe care îl înaintează Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului cu *avizul* care reprezintă propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a acreditării. Raportul va menționa explicit termenul de valabilitate al autorizării /acreditării instituționale (data de la care intră în vigoare și data la care expiră). ARACIS va notifica instituția de învățământ superior cu 6 luni înainte de expirarea termenului, iar instituția are obligația de a depune dosarul cu 3 luni înainte de expirarea termenului. Dacă, cu 3 luni înainte de expirarea termenului de valabilitate a autorizării/acreditării, instituția nu face acest lucru, aceasta își pierde autorizarea/acreditarea și nu mai poate înscrie studenți la nicio formă/nivel de învățământ până la soluționarea situației.

II. 10. Standarde minimale și etape metodologice privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea programelor de studii universitare de licență

În *Ghidul activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior*, pe baza evidențelor empirice existente colectate la nivelul instituțiilor de învățământ superior acreditate, se vor stabili valorile minimale de referință evolutive și/sau metodologia de apreciere a standardelor de mai sus.

În *Ghidul activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior*, pentru autorizarea și acreditarea **unui program de studii de licență** ARACIS definește valori minimale de referință (standarde) în raport cu indicatorii de performanță care vizează:

1. Capacitatea de a susține predarea și învățarea prin:

- a. spații de învățare adecvate, dotate cu mijloace multimedia care să asigure ambientul necesar activităților de predare / învățare, inclusiv laboratoare pentru disciplinele prevăzute în planul de învățământ cu activități aplicative de laborator, dar și spații pentru consultații și orientare în carieră;
- b. asigurarea accesului studenților la resurse de învățare, prin acces la baze de date online, unități ce compun biblioteca (actualitatea și adecvarea resurselor), platforme e-learning;
- c. existența infrastructurii sociale adecvate: cantine, cămine, bază sportivă, birouri pentru cadre didactice;
- d. infrastructură adecvată destinate persoanelor cu dizabilități.

2. Eficacitatea educațională a curriculumului și calificărilor propuse prin:

- a. concordanța dintre curriculumul programului de studii universitare și profilul calificării definit în Cadrul național al calificărilor;
- b. adecvarea strategiilor instructionale pentru obținerea nivelelor de competență pentru calificarea propusă conform Registrului Național al Calificărilor în Învățământul Superior;
- c. existența, actualitatea și calitatea resurselor de învățare existente: manuale, ghiduri de învățare, platforme de învățare;
- d. măsura în care strategiile instructionale sunt centrate pe studenți și pe nevoile acestora, flexibilitatea traseelor și a metodelor de învățare ale studenților.

3. Asigurarea resurselor umane adecvate pentru programele de studii propuse, în raport cu cifra de școlarizare propusă de universitate.

4. Coerența strategiilor și procedurilor pentru asigurarea calității prin:

- a. gradul de cuprindere a procedurilor interne de asigurare a calității proiectate la nivelul programului de studiu.

5. Modalitățile de stabilire a cuantumului taxelor de studii pe baza costurilor reale, cu precizarea tuturor surselor complementare de venit.

În plus față de cele de mai sus, pentru acreditare, **programele de studii de licență** trebuie să demonstreze și următoarele standarde specifice:

1. Eficacitatea educațională prin:

- a. valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare și atingerea unor nivele superioare de calificare (demonstrată prin competențele studenților la finalizarea ciclurilor de studii);
- b. valorificarea calificării prin capacitatea absolvenților de a se angaja în domeniul de competență al calificării universitare.

2. Eficiența procedurilor și strategiilor de asigurare a calității prin:

- a. existența de baze de date sistematice, relevante pentru obiectivele asumate ale programului;
- b. existența și calitatea rapoartelor anuale de evaluare a calității programului de studii;
- c. fundamentarea empirică a deciziilor pe baza datelor culese și relevanța acestora în raport cu obiectivele programului de studii.

Standardul *eficacitate educațională* se va diferenția astfel pentru programele cu unică, respectiv dublă specializare:

- a. pentru **programele cu unică specializare**, curriculum-ul (planul de învățământ) va fi structurat astfel încât să conducă la obținerea de către absolvenți a unui număr de cel puțin **180 de credite**;
- b. pentru **programele cu dublă specializare**, curriculum-ul (planul de învățământ) va fi structurat astfel încât să conducă la obținerea de către absolvenți a unui număr de cel puțin **240 de credite**.

În Ghidul de evaluare, pe baza evidențelor empirice existente colectate la nivelul programelor de studii, se vor stabili valorile minimale de referință evolutive și/sau metodologia de apreciere a standardelor de mai sus.

Metodologia de autorizare de funcționare provizorie/acreditare a unui **program de studii universitare de licență** presupune parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru:

1) în baza cererii de declanșare a procedurii de evaluare externă în vederea autorizării funcționării provizorii/acreditării depusă la departamentul de acreditare al ARACIS de către

furnizorul de educație, Consiliul ARACIS hotărăște declanșarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

(a) furnizorul de educație a depus și raportul de evaluare internă, elaborat ținând seama de prevederile pct. III.5 din **Metodologie**, precum și cele din art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, astfel cum a fost aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările ulterioare;

(b) se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de autorizare a funcționării provizorii/acreditare;

(c) pentru obținerea acreditării se verifică dacă între data absolvirii primei promoții și data depunerii cererii în vederea acreditării există un interval de timp de 2 ani, cu mențiunea că depășirea acestui termen se sancționează cu ridicarea autorizației de funcționare provizorie în conformitate cu prevederile Art. 31(c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității în educație, modificată prin OUG 75/2011;

2) Departamentul de Acreditare al ARACIS numește o comisie de experți în evaluare și acreditare dintre cei înscriși în registrul de evaluatori al ARACIS care au pregătire de specialitate în domeniul structurii de învățământ supusă evaluării, compusă cel puțin dintr-un expert evaluator membru al comisiei de experți permanenți și, de regulă, din doi experți evaluatori dintre cei înscriși în registrul de evaluatori. În constituirea comisiei se va asigura o distribuție de gen echilibrată și, în funcție de domeniu, vor fi incluși evaluatori din Registrul de evaluatori ARACIS proveniți din universități publice și particulare.. În cazul evaluării unui program de studii sau furnizor de educație în limba unei minorități naționale, cel puțin unul dintre experți provine din rândul minorităților naționale la care se evaluează programul de studii respectiv. De asemenea, în cazul evaluării unui program de studii la formele de învățământ la distanță sau cu frecvență redusă, comisia este compusă din cel puțin un expert evaluator membru al comisiei de experți permanenți ID/IFR. Comisia de experți astfel constituită analizează raportul de evaluare internă și verifică prin vizită la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor pe domeniile și criteriile menționate mai sus și prevăzute în **Tabelul 1**. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în "Fișa vizitei, în vederea autorizării funcționării provizorii, respectiv acreditării" care este semnată de toți membrii comisiei. Pe baza Fișei vizitei, membrii comisiei elaborează "Raportul de evaluare, în vederea autorizării funcționării provizorii" în care propun sub semnătură *avizul* privind autorizarea/acreditarea sau, după caz, neautorizarea/neacreditarea programului de studii universitare de licență pentru care s-a cerut evaluarea;

3) Raportul de evaluare întocmit de experții care au efectuat vizita se înaintează pentru analiză către comisia de experți permanenți de specialitate a ARACIS pentru domeniul fundamental de științe în care se încadrează programul de studii universitare de licență supus evaluării. Acest raport va conține în mod obligatoriu un set de puncte slabe și puncte tari identificate, cu referire la observațiile din fișa vizitei. Raportul comisiei de experți permanenți de specialitate care include calificativul și propunerea de autorizare/acreditare sau, după caz, neautorizare/neacreditare a programului de studii universitare de licență pentru care s-a solicitat evaluarea este avizat de Departamentul de acreditare, cu scopul de a verifica respectarea **Metodologiei** conform procedurii interne a ARACIS și prezentat spre dezbateri și aprobare în Consiliul ARACIS. Departamentul de acreditare poate întocmi propriul său raport.

4) Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor prezentate în urma procesului de evaluare și a dezbaterilor elaborează "Raportul Consiliului" pe care îl înaintează Ministerului Educației,

Cercetării, Tineretului și Sportului cu *avizul* care reprezintă propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizației de funcționare provizorie/acreditării programului de studii universitare de licență evaluat. Propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizației de funcționare provizorie/acreditării se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului; raportul va menționa explicit termenul de valabilitate al autorizării /acreditării programului de studii universitare de licență (data de la care intră în vigoare și data la care expiră). ARACIS va notifica instituția de învățământ superior cu 6 luni înainte de expirarea termenului, iar instituția are obligația de a depune dosarul cu 3 luni înainte de expirarea termenului. Dacă, cu 3 luni înainte de expirarea termenului de valabilitate a autorizării/acreditării, instituția nu face acest lucru, programul de studii universitare de licență nu mai este autorizat/acreditat și intră în lichidare.

5) în situația în care, cu ocazia monitorizării anuale a programelor de studii universitare de licență autorizate să funcționeze provizoriu, se constată că după primii doi ani de funcționare nu se respectă standardele avute în vedere la autorizare și nu s-au întreprins măsurile necesare în vederea acreditării, Consiliul ARACIS poate propune Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului retragerea autorizației de funcționare provizorie a programului respectiv.

6) în condițiile în care ARACIS constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate privind acreditarea unui program de studii universitare de licență informează Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului care aplică prevederile Art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, astfel cum a fost aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările ulterioare privind Asigurarea Calității Educației și art. 361 (3) și (4) din Legea Educației Naționale Nr. 1/2011. Cererea de autorizare pentru funcționarea provizorie/acreditare a unui program de studii se rezolvă de către ARACIS în termen de șase luni de la data înregistrării cererii. Programul de studii autorizat funcționează în acel an universitar a cărui dată de începere este ulterioară datei de obținere a avizului ARACIS și a Hotărârii de Guvern.

În intervalul de timp dintre emiterea autorizației de funcționare provizorie și formularea cererii de acreditare, ARACIS organizează vizite periodice de evaluare externă pentru analiza modului de aplicare a criteriilor și standardelor de asigurare a calității.

III. Metodologia pentru evaluarea externă în vederea autorizării provizorii și acreditării domeniilor universitare de master

III.1 Cadrul reglementarilor specifice pentru organizarea și funcționarea domeniilor universitare de master

Programele de studii universitare de master se organizează și se desfășoară în cadrul unei instituții acreditate pentru desfășurarea studiilor de master, numai prin domeniile universitare de master.

Cadrul general de organizare și de funcționare a domeniilor universitare de master este stabilit prin Legea Educației Naționale (Art. 153, Art. 154., Art. 155, Art. 156., Art. 157), OM nr. 3753/2011, Ordonanța de urgență 75/2011 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr 75/2005.

Programele universitare de master corespund celui de al doilea ciclu de studii universitare în cadrul procesului Bologna și permit dobândirea unei calificări de nivelul 7 din EQF/CEC și din Cadrul Național al Calificărilor. Autorizarea/acreditarea programelor de master pe domenii de studii universitare se realizează în conformitate cu prezenta Metodologie.

Pot organiza programe de studii universitare de master într-un domeniu acele universități, consorții universitare, forme de parteneriat între o universitate și un consorțiu universitar,

unități de profil socio-economic, care sunt acreditate sau autorizate provizoriu în acest scop. Aceste structuri au statutul de *Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Master (IOSUM)*, obținut în urma unui proces de evaluare externă și acreditare efectuate în acest scop.

În cadrul instituției acreditate pentru desfășurarea studiilor de master pot funcționa programe în unul sau mai multe domenii universitare de master.

În cadrul unei instituții de învățământ superior pot fi organizate programe de master de cercetare, profesional sau didactic.

III.2. Etape metodologice privind acreditarea domeniilor de studii universitare de master

Metodologia de acreditare a unui domeniu de studii universitare de master se aplică diferențiat pentru:

- trecerea de la evaluarea programelor de studii universitare de master la evaluarea domeniilor de studii universitare de master
- autorizarea / acreditarea unor noi domenii de studii universitare de master

Pentru începerea procedurilor de evaluare externă, indiferent de natura acestora, instituția depune la ARACIS un raport de *autoevaluare* și achită taxa prevăzută pentru fiecare tip de evaluare.

III.2.1 Metodologia de trecere de la evaluarea programelor de studii universitare de master acreditate la evaluarea domeniilor de studii universitare de master

Dacă o instituție de învățământ superior (IOSUM) are cel puțin un program de studii universitare de master acreditat, anterior intrării în vigoare a acestei Metodologii, iar domeniul este încadrat într-una din clasele de excelență corespunzătoare clasificării instituției de învățământ superior, se consideră că acel domeniu este acreditat. În acest caz, instituția va trebui să solicite la ARACIS *evaluarea externă pentru stabilirea capacității de școlarizare în domeniul respectiv pe forme de învățământ (IF, FR)* în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a Metodologiei.

Perioada de desfășurare a procedurii privind procesul de evaluare pentru stabilirea capacității de școlarizare este următoarea:

- Ziua Z- depunerea cererii de evaluare și raportului de autoevaluare;
- Intervalul Z-(Z+6 luni)- analiza de către Comisia de specialitate a ARACIS a raportului de autoevaluare și aprobarea în Consiliul ARACIS a cifrei de școlarizare.

Procedurile de mai sus se finalizează până la 30 septembrie 2012.

Începând cu anul universitar 2012/2013 demersul IOSUM către ARACIS pentru evaluarea unui domeniu de master trebuie să aibă loc cu cel puțin 9 luni înainte de începerea unui program de studii de master în acel domeniu.

III.2.2. Metodologia de evaluare pentru stabilirea capacității de școlarizare în cadrul unui domeniu de studii universitare de master și pentru acreditarea domeniilor autorizate de master

Raportul de autoevaluare pentru stabilirea cifrei de școlarizare trebuie să ofere informații despre:

- misiunea de educație și de cercetare științifică/formare profesională asumată;

- document privind clasa în care este încadrat domeniul de studii universitare de master, respectiv clasele A, B sau C pentru universitățile de cercetare avansată și educație, precum și pentru universitățile de educație și cercetare, respectiv clasele A sau B pentru universitățile centrate pe educație;
- numărul și tipul de programe de studii (de cercetare sau profesionale) propuse spre a fi organizate în domeniul de master respectiv;
- numărul maxim de studenți pe care universitatea dorește să îl școlarizeze în respectivul domeniul de masterat;
- forma de învățământ (IF, FR)
- activitatea desfășurată de universitate în domeniu și implicarea studenților în aceasta activitate;
- spațiile de învățământ și cercetare/creație;
- regulamentele sau ghidurile de atribuire a creditelor ECTS și cele de evaluare a rezultatelor învățării;
- personalul didactic și de cercetare/creație/formare implicat;
- procedurile interne de asigurare a calității la nivelul programelor de studii, din care să reiasă gradul de cuprindere, eficiența și transparența acestora;
- dosarele de autoevaluare internă pentru toate programele de master care funcționează în momentul depunerii cererii de evaluare;
- Proceduri referitoare la stabilirea costurilor de studii și a taxelor de studii:
 - Universitatea are proceduri de stabilire a costurilor de școlarizare, pe fiecare program, ciclul de studii și limbă de predare.
 - Senatul Universității a stabilit taxele de studii în temeiul autonomiei universitare și pe baza costurilor reale calculate pentru fiecare domeniu, ciclul de studii și limbă de predare.
 - Universitatea a comunicat quantumul costurilor și al taxei de școlarizare tuturor celor interesați, inclusiv pe site-ul universității.
 - Universitatea poate acoperi unele dintre costurile școlarizării din alte surse. În acest caz universitatea a făcut publice aceste surse pentru fiecare program în parte, inclusiv pe site-ul universității și demonstrează cheltuirea lor în scop educațional..

Etapale procedurii de evaluare de către ARACIS:

- Departamentul de Acreditare al ARACIS numește o echipă formată din cel puțin **trei evaluatori**, experți în domeniul de studii evaluat, cu respectarea unei distribuții de gen echilibrate. Echipa de evaluatori verifică prin **vizită** la instituția datele prezentate în raportul de autoevaluare;
- Raportul de evaluare întocmit de experții care au efectuat vizita se înaintează pentru analiză către Comisia de experți permanenți de specialitate a ARACIS pentru domeniul fundamental de științe relevant pentru domeniul de studii universitare de master supus evaluării;
- Raportul Comisiei de experți permanenți prin care se prezintă rezultatele vizitei se înaintează departamentului de acreditare al Consiliului ARACIS, care întocmește propriul său raport. Pentru asigurarea unui nivel de calitate corespunzător, cifra de școlarizare maximă care poate fi propusă pentru anul I al unui program de studii de master este de 50 de studenți;
- Raportul Departamentului de acreditare este înaintat Consiliului ARACIS;

- Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor prezentate în urma procesului de evaluare și a dezbaterilor, elaborează „Raportul Consiliului” care, pe lângă aprecierile privind calitatea educației/cercetării/creației, conține în mod obligatoriu:
 - propunerea cifrei de școlarizare pentru anul I de studii de master și a numărului maxim de programe de studii de master acreditate ce pot începe școlarizarea în domeniu în același an universitar (capacitatea de școlarizare în domeniul de master);
 - după caz, avizul privind acreditarea (sau neacreditarea) domeniului de master.
 - în cazul în care se face propunerea de acreditare, propunerea cifrei de școlarizare pentru anul I de studii de master și a numărului maxim de programe de studii de master acreditate ce pot începe școlarizarea în domeniu în același an universitar (capacitatea de școlarizare în domeniul de master).

Raportul Consiliului ARACIS este înaintat spre aprobare Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Raportul va menționa explicit termenul de valabilitate al autorizării /acreditării domeniului de studii universitare de master (data de la care intră în vigoare și data la care expiră). ARACIS va notifica instituția de învățământ superior cu 6 luni înainte de expirarea termenului, iar instituția are obligația de a depune dosarul cu 3 luni înainte de expirarea termenului. Dacă, cu 3 luni înainte de expirarea termenului de valabilitate a autorizării/acreditării, instituția nu face acest lucru, domeniul de studii universitare de master nu mai este autorizat/acreditat și intră în lichidare.

III.2.3. Metodologia de autorizare/acreditare pentru noi domenii de studii universitare de master

Perioada de desfășurare a procedurii privind procesul de evaluare pentru acreditarea de noi domenii universitare de master este următoarea:

- Ziua Z - depunerea cererii de evaluare și a Raportului de autoevaluare;
- Intervalul Z-(Z+3 luni) - analiza, de către Comisia de specialitate a ARACIS a Raportului de autoevaluare. Comisia propune autorizare/neautorizarea domeniului. Propunerea este transmisă departamentului de acreditare. Dacă decizia departamentului este neautorizare, procedura de acreditare se considera încheiată.
- Intervalul Z-(Z+6 luni) - Comisia de specialitate, în urma vizitei în universitate, propune acreditarea/ neacreditarea domeniului.

Începând cu anul universitar 2012/2013 demersul IOSUM către ARACIS pentru evaluarea unui domeniu nou de master trebuie să aibă loc cu cel puțin 12 luni înainte de începerea unui program de studii de master în acel domeniu.

Raportul de autoevaluare în vederea autorizării/acreditării domeniului de studii universitare de master va face referire la următoarele aspecte care constituie cerințe normative obligatorii:

- misiunea de educație și de cercetare științifică / formare profesională asumată;
- document privind clasa în care este încadrat domeniul de studii universitare de master, respectiv clasele A, B sau C pentru universitățile de cercetare avansată și educație, precum și pentru universitățile de educație și cercetare, respectiv clasele A sau B pentru universitățile centrate pe educație; în condițiile în care universitatea nu desfășoară

programe de licență în acel domeniu de ierarhizare, universitatea pune la dispoziția ARACIS informațiile necesare care să permită evaluarea domeniului și ierarhizarea acestuia potrivit prevederilor H.G. nr.789 din 3.08.2011.

- tipul și numărul de programe de studii (de cercetare sau profesionale) propuse și descrierea sintetică a acestora;
- forma de învățământ (IF sau FR);
- numărul maxim de studenți pe care universitatea dorește să îl școlarizeze în respectivul domeniu de masterat;
- activitatea desfășurată de universitate în domeniu și implicarea studenților în această activitate;
- spațiile de învățământ și cercetare/creație
- regulamentele sau ghidurile de atribuire a creditelor ECTS și cele de elaborare a rezultatelor învățării;
- personalul didactic (și de cercetare/creație/formare) implicat;
- procedurile interne de asigurare a calității la nivelul programelor de studii, din care să reiasă gradul de cuprindere, eficiența și transparența acestora;
- dosarele de autoevaluare internă pentru toate programele de master autorizate (sau acreditate) care funcționează în momentul depunerii cererii de evaluare;
- Proceduri referitoare la stabilirea costurilor de studii și a taxelor de studii:
 - Universitatea are proceduri de stabilire a costurilor de școlarizare, pe fiecare program, ciclul de studii și limbă de predare.
 - Senatul Universității a stabilit taxele de studii în temeiul autonomiei universitare și pe baza costurilor reale calculate pentru fiecare domeniu, ciclul de studii și limbă de predare.
 - Universitatea a comunicat cuantumul costurilor și al taxei de școlarizare tuturor celor interesați, inclusiv pe site-ul universității.
 - Universitatea poate acoperi unele dintre costurile școlarizării din alte surse. În acest caz universitatea a făcut publice aceste surse pentru fiecare program în parte, inclusiv pe site-ul universității și demonstrează cheltuirea lor în scop educațional.

Etaple procedurii de evaluare de către ARACIS

a) Evaluarea externă în vederea autorizării provizorii a domeniului de studii universitare de master.

Etapla de autorizare de funcționare provizorie a unui domeniu de studii universitare de master se finalizează de către ARACIS în termen de *trei luni* de la data înregistrării cererii de acreditare.

Departamentul de Acreditare al ARACIS numește o echipă formată din maxim 6 evaluatori. Din echipă vor face parte 3 evaluatori, specialiști în domeniul pentru care se solicită acreditarea, un reprezentant al Comisiei de Științe ale Educației dacă se solicită și organizarea de programe de masterat didactic, un specialist IFR dacă e cazul, un reprezentant al angajatorilor și un student la master sau un absolvent în primul an de la absolvire, pentru domeniile în care asociațiile studențești pot propune un evaluator care să îndeplinească aceste condiții. În constituirea echipei de evaluatori, ARACIS va ține cont de existența unei distribuții de gen echilibrate.

- Echipa analizează raportul de evaluare internă (care cuprinde și autoevaluarea pentru minim 20% din programele de master de același tip propuse în acel domeniu) și poate propune Departamentului de acreditare al ARACIS acordarea *autorizării de funcționare provizorie pentru o cifră de școlarizare și un număr maxim*

de programe de studii de master ce pot fi propuse pentru școlarizare în domeniu în același an universitar începând cu anul I de studii (capacitatea de școlarizare în domeniul de master). Pentru asigurarea unui nivel de calitate corespunzător, cifra de școlarizare maximă care poate fi propusă pentru anul I al unui program de studii de master este de 50 de studenți;

- Raportul Departamentului de acreditare este înaintat Consiliului ARACIS;
- Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor prezentate în urma procesului de evaluare și a dezbaterilor, elaborează „Raportul Consiliului” care, pe lângă aprecierile privind calitatea educației/cercetării/creației, conține în mod obligatoriu avizul privind *autorizarea* (sau *neautorizarea*) domeniului de master.

Autorizarea unui nou domeniu de master permite instituției să-și dezvolte suportul uman și material asociat, fără a-i da dreptul de a înmatricula imediat studenți. Înmatricularea studenților este permisă numai după acreditarea domeniului.

Dacă această primă fază a procesului de evaluare se finalizează cu propunerea de *neautorizare a domeniului*, procesul de evaluare în vederea acreditării se va încheia și ARACIS va înainta MECTS *Raportul Consiliului ARACIS privind neacreditarea domeniului de master*.

b) *Evaluarea externă în vederea acreditării domeniului de studii universitare de master.*

- Echipa de evaluatori verifică prin vizită la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor pe domeniile și criteriile aprobate. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei sub semnătură în Fișa vizitei.
- Raportul de evaluare întocmit de experții care au efectuat vizita se înaintează pentru analiză către comisia de experți permanenți de specialitate a ARACIS pentru domeniul fundamental de științe relevant pentru domeniul de studii universitare de master supus evaluării.
- Raportul comisiei de specialitate care include propunerea de acreditare sau, după caz, neacreditare a domeniului de studii universitare de master (pentru care s-a solicitat evaluarea) este avizat de Departamentul de Acreditare, și prezentat spre dezbateri și aprobare în Consiliul ARACIS.
- Departamentul de Acreditare poate întocmi propriul său raport. Ambele documente sunt publice.
- Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor prezentate în urma procesului de evaluare și a dezbaterilor, elaborează „Raportul Consiliului” pe care îl înaintează Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului cu *avizul* care reprezintă propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a acreditării domeniului de studii universitare de master evaluat, a cifrei de școlarizare și a numărului maxim de programe de studii de master ce pot fi propuse pentru școlarizare în domeniul respectiv.

Observații

Evaluarea domeniilor universitare de master se face de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate.

Pe baza rezultatelor evaluării domeniilor de master, ARACIS sau agenția prevăzută de legea educației propune Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului acordarea sau, după caz, retragerea autorizării provizorii/acreditării în vederea organizării de studii universitare de master. Acreditarea în vederea organizării de studii universitare de master se atestă prin Ordin al Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Pentru organizarea programelor de masterat profesional universitatea trebuie să probeze că numărul de cadre didactice cu norma de bază în universitate acoperă cel puțin 50% din

numărul total de posturi constituite conform legii. Cadrele didactice care, după pensionare, își continuă activitatea în cadrul programului vor fi luate în considerare ca având normă de bază dacă sunt încadrate pe posturi didactice corespunzătoare funcției avute înainte de pensionare. O persoană poate fi considerată ca având norma de bază pentru o singură universitate. Universitatea trebuie să probeze existența unor standarde de calitate privind experiența profesională și științifică a cadrelor didactice. De asemenea, universitatea dispune de proceduri privind organizarea, efectuarea și evaluarea practicii studenților.

III.2.4 Evaluarea periodică a domeniilor de master

Fiecare domeniu de master este evaluat periodic, o dată la 5 ani, în vederea reacreditării, pe baza performanței acestuia și a capacității instituționale a IOSUM din care face parte. Reacreditarea unui domeniu presupune evaluarea a cel puțin 40% din programele ce funcționează în domeniul respectiv. Instituțiile sunt obligate să pună la dispoziția evaluatorului extern, la solicitarea acestuia, rapoartele de autoevaluare internă a programelor de studii universitare de master în perioada evaluării, indiferent dacă la data evaluării la aceste programe nu au mai fost înmatriculați studenți

Evaluarea externă a domeniilor universitare de master se face de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate după o procedură ce va face parte din *Ghidul activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior*.

În cazul în care în urma unei noi evaluări în vederea ierarhizării programelor de studii și a clasificării universităților o instituție de învățământ superior nu mai are domeniul pentru care deținea acreditarea pentru desfășurarea de studii universitare de master situat într-o clasă de excelență, programele de master din acel domeniu intră în lichidare.

III.3. Criterii specifice pentru autorizarea/acreditarea programelor de master didactic

În vederea autorizării/acreditării programelor de studii universitare de master didactic, instituțiile de învățământ superior trebuie să demonstreze că respectă și următoarele cerințe:

- Există laborator multimedia și centru de documentare psihopedagogică și didactică.
- Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică potrivit unui plan a cărui tematică vizează cercetări fundamentale și aplicative orientate spre asigurarea calității procesului de învățământ și profesionalizarea personalului didactic și de conducere, îndrumare și control din învățământ.
- Personalul didactic și de cercetare este implicat în granturi de cercetare naționale și internaționale și în contracte instituționale cu mediul educațional și socio-economic
- Misiunea programului de master didactic vizează creșterea performanței individuale a personalului didactic și a organizațiilor școlare în care funcționează, prin pregătire psihopedagogică și didactică inițială și pregătire

avansată în specialitate, în vederea ocupării funcțiilor didactice din învățământ și a evoluției în cariera didactică.

- Studiile universitare de masterat didactic asigură competențele profesionale psihopedagogice, didactice, de specialitate, digitale, manageriale și de cercetare necesare exercitării funcțiilor didactice în învățământ.
- Programul de studii universitare de master didactic are durata de 2 ani și este prevăzut cu 120 de credite transferabile.
- Programul de studii universitare de master didactic se organizează exclusiv la forma învățământ cu frecvență.
- Planurile de învățământ ale programelor de masterat didactic sunt structurate după cum urmează: 90 credite - Componenta cadru cu statut obligatoriu aprobată de MECTS și 30 credite - componenta la decizia universității stabilită și aprobată de către Senatul universitar.
- Planul de învățământ și programele disciplinelor de învățământ sunt coerente și în concordanță cu misiunea asumată de programul de studii universitare de masterat didactic.
- Procesul de evaluare al studenților este parte integrantă a procesului educațional, fiind astfel proiectat încât să demonstreze calitatea rezultatelor învățării.
- În vederea realizării pregătirii practice din cadrul masterului didactic instituția de învățământ încheie acorduri-cadru cu inspectoratele școlare și contracte de colaborare cu durata de 1 - 4 ani școlari cu unitățile de învățământ din rețeaua de practica pedagogică pentru stabilirea condițiilor de organizare și desfășurare a stagiilor practice.
- Admiterea la programul de masterat didactic se realizează prin concurs care constă în 2 probe: o proba orală (interviu) și o probă practică, care au în vedere competențele didactice, de comunicare, digitale și de relaționare necesare parcurgerii cu succes a unui program de formare didactică.
- Există structura informațională necesară pentru informarea deciziei potențialilor beneficiari, viitori studenți în chestiuni legate de facilitățile de învățare, structura și performanța personalului didactic, parteneriatele cu mediul educațional existente, inclusiv sistem de monitorizare a absolvenților.
- Instituția de învățământ organizează un program intensiv de abilitare didactică în cuantum de 60 credite structurat în două module specifice primului și celui de al doilea an de masterat profesional / cercetare destinat studenților masteranzi înmatriculați la programele de masterat profesional / cercetare. La absolvire li se eliberează diploma de abilitare didactică.
- Absolvenților masterului didactic li se eliberează diplome de master în domeniul programului de licență, însoțită de Suplimentul la diploma.

IV. Evaluarea periodică - a instituțiilor, domeniilor și programelor de studii în învățământul superior

Furnizorii de servicii de învățământ superior și cercetare acreditați au obligația, conform Legii nr. 87/2006, cu modificările ulterioare, de a solicita evaluarea instituțională periodică în termen de maxim 5 ani de la obținerea acreditării/precedenta evaluare instituțională.

IV.1 Standarde minimale și etape metodologice privind evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență / domeniilor de studii universitare de master/școlilor doctorale

Indicatorii de performanță pentru evaluarea periodică a calității programelor de studii universitare de licență/domeniilor de studii universitare de master/școlilor doctorale constituie un set mai amplu decât cel utilizat pentru acreditare și îl conține în întregime pe acesta din urmă. Setului de indicatori folosiți pentru evaluarea în vederea acreditării, i se adaugă un *set individualizat* de indicatori propuși de instituția furnizoare de educație, pe baza consultării listei de indicatori opționali propuși de ARACIS sau definiți la nivelul instituției, în mod autonom, și negociat cu agenția de evaluare. Acest set individualizat de indicatori

- a. reflectă obiectivele programului de studii universitare de licență/programelor de studii subsumate domeniului de master,
- b. dă seama de succesele înregistrate și de provocările întâmpinate în implementarea programelor,
- c. răspunde temelor ridicate și recomandărilor făcute în cadrul evaluărilor anterioare.

Pentru evaluarea periodică, instituțiile de învățământ superior trebuie să demonstreze, iar vizitele de evaluare externă să valideze continuarea respectării standardelor minimale obligatorii pentru obținerea acreditării. În evaluarea periodică, următoarele standarde vor avea însă o importanță specifică, instituțiile de învățământ superior fiind obligate să evidențieze propriile progrese în raport cu evaluările precedente:

1. Eficacitatea educațională a curriculumului și calificărilor propuse prin:

- a. concordanța dintre curriculumul programului de studii universitare și profilul calificării definit în Cadrul național al calificărilor;
- b. adecvarea strategiilor instructionale pentru obținerea nivelelor de competență pentru calificarea propusă conform Registrului Național al Calificărilor în Învățământul Superior;
- c. existența, actualitatea și calitatea resurselor de învățare existente: manuale, ghiduri de învățare, platforme de învățare;
- d. măsura în care strategiile instructionale sunt centrate pe studenți și pe nevoile acestora, flexibilitatea traseelor de învățare ale studenților.

2. Coerența strategiilor și procedurilor pentru asigurarea calității prin:

- a. eficiența, cuprinderea și transparența procedurilor interne de asigurare a calității;
- b. existența de baze de date sistematice, relevante pentru misiunea programului / programelor subsumate domeniului de studii;
- c. existența și calitatea rapoartelor anuale de evaluare a calității instituționale;
- d. fundamentarea empirică a deciziilor pe baza datelor culese și relevanța acestora în raport cu misiunea asumată.

Pentru evaluarea periodică se vor urma etapele metodologice prevăzute pentru autorizare/acreditare, cu următoarele modificări:

Atât în raportul de auto-evaluare întocmit de către organizația solicitantă, cât și în raportul de evaluare întocmit de către experții ARACIS va fi prezentată evoluția stării calității de la acreditare sau, unde este cazul, de la ultima evaluare periodică și, în lumina misiunii

instituționale, respectiv a obiectivelor programului/domeniului/școlii doctorale, face recomandări de îmbunătățire a calității (a căror realizare este de competența universității). Raportul se va încheia în mod obligatoriu prin:

1) O sinteză a aprecierilor echipei de experți cu privire la evoluția stării calității de la precedentă evaluare progresele sau regresele înregistrate de aceasta, însoțită de set un recomandări; sinteza constatărilor factuale și apreciative precum și recomandările vor fi adresate organizației solicitante și vor constitui un reper în evaluările ulterioare.

2) Acordarea unui calificativ *încredere*, respectiv *neîncredere* care să reflecte starea calității programului de studii de licență / domeniului de studii de masterat / școlii doctorale în raport cu standardele naționale de acreditare, atât cele generale, cât și cele pe domenii de studii. Calificativele se vor acorda după cum urmează:

- a. *neîncredere* va fi acordat în cazul neîndeplinirii standardelor naționale de acreditare;
- b. *încredere* va fi acordat atunci când se constată îndeplinirea standardelor naționale de acreditare.

Raportul va menționa explicit termenul de valabilitate al calificativului acordat (data de la care intră în vigoare și data la care expiră). ARACIS are obligația de a notifica instituțiile de învățământ superior cu 6 luni înainte de expirarea termenului de valabilitate al calificativelor programelor/domeniilor de studii, iar instituția are obligația de a depune dosarul cu 3 luni înainte de expirarea termenului. Dacă, cu 3 luni înainte de expirarea termenului de valabilitate a calificativului, instituția de învățământ superior nu face acest lucru, programul/domeniul respectiv își pierde acreditarea și intră în lichidare. În cazul în care, urmare a evaluării periodice, se constată neîndeplinirea standardelor minime de acreditare, agenția de evaluare demarează procesul de aplicare a prevederilor art. 17 din OUG 75/2011.

Pentru menținerea calificativului *încredere* pentru un domeniu de master/școală doctorală este obligatoriu ca furnizorul de educație să aibă programele de studii din domeniul respectiv plasate într-o clasă de excelență în cadrul ierarhizării programelor de studii conform Legii Educației Naționale Nr. 1/2011.

IV.2 Standarde minimale și etape metodologice privind evaluarea periodică instituțională a furnizorilor de servicii de învățământ superior și cercetare

Indicatorii de performanță pentru evaluarea instituțională periodică a calității constituie un set mai amplu decât cel utilizat pentru acreditare și îl conține în întregime pe acesta din urmă. Setului de indicatori folosiți pentru evaluarea în vederea acreditării i se adaugă un *set individualizat* de indicatori propuși de instituția furnizoare de educație, pe baza consultării listei de indicatori opționali propuși de ARACIS sau definiți instituțional în mod autonom, și negociat cu agenția de evaluare; acest set individualizat de indicatori

- a. reflectă misiunea și planurile strategice instituționale,
- b. dă seama de succesele înregistrate și de provocările întâmpinate de instituție,
- c. răspunde temelor ridicate și recomandărilor făcute în cadrul evaluărilor anterioare.

Pentru evaluarea instituțională periodică, instituțiile de învățământ superior trebuie să demonstreze, iar vizitele de evaluare externă să valideze continuarea respectării standardelor menționate la **II.7.3.4**. În evaluarea periodică, următoarele standarde vor avea însă o importanță specifică, instituțiile de învățământ superior fiind obligate să evidențieze propriile progrese în raport cu evaluările precedente:

1. Misiunea, obiectivele și integritatea academică prin:

- a. existența, coerența, operaționalizarea și funcționarea cartei universitare, planurilor strategice și a codului etic;
- b. existența, coerența și corectitudinea practicilor privind admiterea;
- c. eficacitatea administrativă, prin raportarea numărului personalului auxiliar la personalul de predare/cercetare, respectiv la numărul de studenți;
- d. existența și funcționarea procedurilor de combatere a fraudelor intelectuale atât în rândul studenților, cât și al cadrelor didactice;
- e. responsabilitate publică prin dezvoltare durabilă, parcimonie în cheltuirea resurselor publice, dar și asumarea de obiective cu caracter social în misiunea instituțională.

2. Coerența strategiilor și procedurilor pentru asigurarea calității prin:

- a. eficiența, cuprinderea și transparența procedurilor interne de asigurare a calității;
- b. existența de baze de date sistematice, relevante pentru misiunea instituțională asumată privind rezultatele învățării, cercetării, relației cu mediul, resurselor implicate;
- c. existența și calitatea rapoartelor anuale de evaluare a calității instituționale;
- d. fundamentarea empirică a deciziilor pe baza datelor culese și relevanța acestora în raport cu misiunea instituțională asumată.

Pentru evaluarea instituțională periodică se vor urma **etapele metodologice** prevăzute pentru acreditare, cu următoarele modificări:

Atât în raportul de auto-evaluare întocmit de către organizația solicitantă, cât și în raportul de evaluare întocmit de către experții ARACIS trebuie să se demonstreze îndeplinirea cel puțin a valorilor de referință minime ale indicatorilor de acreditare, precum și să prezinte *starea și evoluția anuală* a indicatorilor individualizați. Indicatorii suplimentari selectați în cadrul raportului trebuie să corespundă în mod coerent misiunii și obiectivelor asumate. Raportul se va referi explicit la *aspectele procesuale în îmbunătățirea calității* dincolo de indicatorii minimali. Raportul va pune astfel accentul pe evoluția indicatorilor selectați, luându-se ca reper valorile înregistrate de instituție/program într-o perioadă de timp specificată de raport (de regulă, de la evaluarea externă precedentă). Progresele realizate și dificultățile întâmpinate vor fi raportate la misiunea și obiectivele instituționale, precum și la starea de fapt constatată în urma evaluărilor anterioare.

O pondere importantă din cuprinsul raportului asociat evaluării periodice a calității va viza managementul calității, prezentând modul în care mecanismele interne de asigurare a calității au contribuit la depășirea dificultăților și la progresele instituției, asigurând buna funcționare și coerența tuturor domeniilor de asigurare a calității.

Raportul se încheie prin acordarea unui calificativ, respectiv *încredere ridicată, încredere, încredere limitată, neîncredere*, care să reflecte starea calității în instituție și progresele sau regresele înregistrate de aceasta. Calificativele se vor acorda după cum urmează:

- a. calificativul *neîncredere* va fi acordat în cazul neîndeplinirii standardelor naționale de acreditare; în urma acordării acestui calificativ ARACIS propune măsurile specificate în OUG 75 din 2011 de modificare a OUG 75/2005
- b. calificativul *încredere limitată* va fi acordat în cazul în care starea calității s-a deteriorat de la precedentă evaluare, dar sunt încă îndeplinite standardele de acreditare;
- c. calificativul *încredere* va fi acordat atunci când starea calității a stagnat în raport cu evaluarea anterioară, în urma căreia calificativul a fost de cel puțin

- încredere, sau dacă situația calității s-a ameliorat substanțial în raport cu cea corespunzătoare calificativului anterior de neîncredere și încredere limitată;
- d. calificativul *încredere ridicată* va fi acordat dacă organizația dovedește funcționarea unui sistem viabil de asigurare a calității prin care starea calității s-a ameliorat în raport cu evaluarea anterioară, în urma căreia calificativul a fost de cel puțin încredere;

Calificativele se vor acorda în interiorul fiecărei categorii de universități, așa cum sunt acestea definite în Art. 193 din Legea Educației Naționale, nr. 1/2011. Raportul va menționa explicit termenul de valabilitate al calificativului acordat (data de la care intră în vigoare și data la care expiră). ARACIS are obligația de a notifica instituțiile de învățământ superior cu 6 luni înainte de expirarea termenului, iar instituția are obligația de a depune dosarul cu 3 luni înainte de expirarea termenului. Dacă, cu 3 luni înainte de expirarea termenului de valabilitate a calificativului, instituția de învățământ superior nu face acest lucru, aceasta își pierde calificativul și nu mai poate depune dosare de acreditare/evaluare periodică de programe de studii universitare de licență /domenii de studii universitare de masterat până la rezolvarea situației. În cazul în care, în decursul evaluării periodice, se constată neîndeplinirea standardelor minime de acreditare, agenția de evaluare demarează procesul de aplicare a prevederilor Art. 34 din OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității în educație, modificată prin OUG 75/2011, precum și Art. 361 (4) și (5) din Legea Educației Naționale Nr. 1/2011.

Anexă

Lista părților Ghidului activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior

Partea I: Evaluarea externă în vederea autorizării funcționării provizorii a noilor programe de studii universitare de licență, inițiate și propuse de instituțiile de învățământ superior acreditate;

Partea a II-a: Evaluarea externă în vederea autorizării de funcționare provizorie a furnizorilor de învățământ superior care inițiază programe de studii universitare de licență;

Partea a III-a: Evaluarea externă în vederea acreditării programelor de studii de licență;

Partea a IV-a: Evaluarea externă în vederea autorizării/acreditării domeniilor și programelor de studii universitare de master;

Partea a V-a - Evaluarea externă a programelor de studii oferite prin învățământ la distanță (ID)

Partea a VI-a - Evaluarea externă a programelor/domeniilor de studii oferite prin învățământ cu frecvență redusă (IFR)

Partea a VII-a: Evaluarea externă în vederea acreditării instituțiilor de învățământ superior;

Partea a VIII-a: Evaluarea periodică instituțională, de domeniu și de program.